Nr. 287 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem Łódź, Środa, 19 października 1938 r. Rok X.

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY i LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66 Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400.

Min. Beck wyjechał do Bukaresztu

Wielkie manewry armii rumuńskiej

Dziś minister spraw zagranicznych Polski przyjęty będzie w Galaczu przez króla Karola II

WARSZAWA, 18.X. (PAT.) — Dnia 18 b. m. w godzinach wieczornych MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH p. JÓZEF BECK WYJECHAŁ DO RUMUNII.

P. minister Józef Beck w dniu 19 b. m. będzie przyjęty w Galaczu przez J. K. M. króla Rumunii Karola II.

RZYM, 18.X. (PAT.) — „Popolo di Roma" donosi z Bukaresztu o wyjeździe min. Becka do Rumunii i PODKREŚLA DONIOSŁOŚĆ TEGO WYJAZDU MINISTRA.

Dziennik zwraca uwagę, że celem podróży min. Becka jest odbycie rozmowy z królem Karolem.

BUKARESZT, 18 października (Tel. wł.) — Onegdaj rano rozpoczęły się na obszarach Cavurlui i Tecucci, między Besarabią i Mołdawią, WIELKIE MANEWRY ARMII RUMUŃSKIEJ Z UDZIAŁEM LOTNICTWA.

W manewrach bierze udział król Karol, wielki wojewoda Michał oraz kilku członków rządu.

Praga zapowiada wznowienie rokowań

Nowy projekt czeski ma służyć za podstawę do dyskusji

BUDAPESZT, 18 10. (PAT). Jak donosi węgierska agencja telegraficzna radiostacja praska ogłosiła we wtorek o godz. 18, że jeszcze tegoż dnia dojdzie do formalnego podjęcia rokowań węgiersko - czeskich. O miejscu i czasie rozpoczęcia rokowań decyzja miała zapaść później.

O tym wszystkim — dodaje agencja węgierska — węgierskim kołom miarodajnym dotychczas nic nie wiadomo.

BUDAPESZT, 18 10. (PAT). Wieczorowy „Pester Lloyd" stwierdza, że w ostatnich 4 godzinach sytuacja nie uległa żadnej zmianie.

Wobec wiadomości, jakoby rokowania miały być w najbliższych godzinach podjęte, z kół dobrze poinformowanych donosi dziennik, że PRAGA MUSI JAK NAJRYCHLEJ PRZEDŁOŻYĆ NOWY PROJEKT, który mógłby posłużyć za podstawę do dyskusji.

Rząd czeski jednak ciągle zwleka z przedłożeniem takiego projektu, jaki byłby po myśli Włoch, Niemiec i Polski.

Odwlekanie to nie może trwać długo, gdyż tak ogólna sytuacja europejska, jak i interes trzech wymaga szybkiego załatwienia sprawy.

Cztery punkty nowej konferencji

RZYM, 18 10. (Tel. wł.). „Informatione Diplomatica" zapowiada następujące wyniki przyszłej konferencji: 1) niezwłoczne przyłączenie do Węgier ziem zamieszkałych przez mniejszość węgierską, 2) plebiscyt na terytoriach spornych, 3) prawo do samostanowienia o swych losach dla innych mniejszości.

Punkt trzeci dotyczy przedewszystkim Rusi Podkarpackiej, której ludność według zdania włoskich kół politycznych, **wypowie się za przyłączeniem do Węgier.**

W Rzymie podkreśla się jednak konieczność szybkiej decyzji, gdyż panujący stan niepewności sprzyja w rejonach słowackich anarchii.

BUDAPESZT, 18 10. (PAT). „Pester Lloyd" pisze: Czesi powinni zdecydować się na przedstawienie Węgrom propozycji w formie dokładnie opracowanej noty, która **mogłaby być podstawą późniejszych rokowań w drodze dyplomatycznej.**

Naturalnie rokowania te **nie** powinny się również przeciągać, a **Praga powinna przejąć się rytmem działalności naszej epoki.**

Jeżeli jednakże najbliższe godziny nie przyniosą ze strony Pragi oczekiwanego rozsądnego posunięcia, **Węgry będą zmuszone zrzucić z siebie wszelką odpowiedzialność za konsekwencje, jakie wynikną z takiego braku rozsądku i porozumienia.**

Powstanie ogarnia całą Ruś

Stan oblężenia w 14-tu okręgach. -- Pociągi pancerne patrolują granicę. -- Maltretowanie ludności. -- Starcia i walki

BUDAPESZT, 18 października (PAT). Węgierska agencja telegraficzna donosi:

Fakt, iż **czesi w niedzielę ogłosili stan oblężenia w 14 okręgach Słowacji, graniczących z Węgrami, i zamieszkałych przez węgrów, jest uważany w Budapeszcie za niezupełnie pomyślną odpowiedź na wysiłki mediacyjne.**

Jest to dowód, że wrzenie mieszkańców w tych okolicach może być opanowane jedynie przez siłę.

Z wielu miejscowości granicznych donoszą o przybyciu dezerterów czeskich, którzy **częstokroć wkraczają na terytorium węgierskie w pełnym rynsztunku.**

W obawie przed rozszerzeniem się buntu, dowódca sił zbrojnych czeskich rozkazał, by na liniach kolejowych **w pobliżu granicy stale krążyły pociągi pancerne.**

Uchodźcy donoszą, iż **czesi prześladowali, bijąc i aresztując mieszkańców obszarów nadgranicznych za wywieszenie flagi węgierskiej lub ukazanie się w węgierskim stroju narodowym.**

W Leva ubiegłej niedzieli rano żandarmi **wkroczyli do kościoła z bronią w ręku tylko dlatego, iż śpiewano tam węgierski hymn narodowy.**

Od czasu ogłoszenia stanu oblężenia w niedzielę wieczorem, przybywa coraz więcej uchodźców, pomimo wzmocnionej ochrony granicznej.

Teroryzowanie ludności na Rusi Podkarpackiej osiągnęło punkt kulminacyjny. **Cierpienia ludności węgierskiej są nie do opisania.** Znaczna część mieszkańców Beregszasz i Munkacz Ungvar została zatrzymana i była maltretowana przez żandarmerię i policję czeską. Wielu z pośród aresztowanych są to małoletni. **Znajduje się jednakże wśród nich również 70-letni starzec.** W stosunku do węgrów, którzy manifestowali w Beregszasz i Munkacz, postąpiono z całą surowością w myśl przepisów stanu wojennego.

Kościół katolicki w Ungvar został zamknięty, ponieważ śpiewano w nim węgierski hymn narodowy. Ludność modli się obecnie, klęcząc przed kościołem. — **Ponieważ śpiewanie węgierskiego hymnu narodowego trwa nadal, napaści policji powtarzają się, a coraz więcej osób jest aresztowanych i rannych.**

W miejscowości nadgranicznej Mateszalka donoszą, że w nocy **słychać bez przerwy odgłosy strzałów od strony Munkaczu i Beregszasz.** Dowodzi to, iż czesi nie zdołali położyć kresu wystąpieniom partyzantów, działających na terytorium, zamieszkałym przez węgrów i rusinów, **pomimo ogłoszenia stanu oblężenia.**

Powstanie rozwija się, chociaż powstańcy wiedzą, jaki los ich czeka w razie wpadnięcia w ręce czechów.

Po stronie węgierskiej w pobliżu granicy Węgier z Rusią Podkarpacką, panuje zupełny spokój. Samoloty czeskie opuszczały się do nieznacznej wysokości 100 metrów ponad terytorium węgierskim. Uchodźcy donoszą, iż **powstańcy na Rusi Podkarpackiej walczą z niesłychaną odwagą przeciwko przeważającemu liczebnie nieprzyjacielowi.**

Żandarmi i żołnierze czescy **biorą udział w walce tylko pod ochroną tanków.** Chociaż po stronie czeskiej biorą udział w walce samoloty i czołgi, straty czeskie są znaczne.

Powstanie, które wybuchło w okolicy Munkacz i Beregszasz, **obecnie objęło już całą Ruś Podkarpacką.** Czesi skoncentrowali obecnie na Rusi Podkarpackiej bardzo znaczne siły. Zaburzenia rozszerzają się również na obszary, graniczące z Rumunią.

Uchodźcy w Polsce

STANISŁAWÓW, 18 października. (PAT.) — Placówki polskiej straży granicznej na granicy polsko - czechosłowackiej sygnalizują, **od kilku dni zwiększa**

(Dokończenie na str. 3-ej).

DZIŚ! W KINIE „CASINO"

PREMIERA WIELKIEGO FILMU POLSKIEGO

„GRANICA"

wg. głośnej powieści ZOFII NAŁKOWSKIEJ

IMPONDERABILIA

W dziedzinie naukowej istnieje specjalne określenie t. zw. ciał nieważkich, posiadających doniosłe znaczenie, a których nie można zmierzyć ani zważyć. Nazywa się takie ciała: imponderabilia.

Istnieją również imponderabilia w życiu społecznym, w życiu narodów. Są pewne niewzruszone zasady, których nikt nie może podważyć, wytwarzają się pewne sytuacje, z których jest jedyne wyjście.

Wyłącznie szczęśliwe losy rzadkim są udziałem narodów. Miarą wartości zespołu ludzi, formującego naród, są cechy nie okresów pomyślnych, lecz ciężkich, tragicznych. Naród, który w dobie nieszczęścia umie wysoko nieść sztandar honoru i godności, może być spokojny o swą przyszłość. Zagadnienie heroizmu, które nigdy nie da się ogarnąć rozumem, zimną logiką, stanowi właśnie te impenderabilia narodowe. Heroizmu, bezgranicznego poświęcenia dla ukochanej idei nie wolno skalkulować ołówkiem ani zestawieniem buchalteryjnym. Naród nasz może z najwyższą dumą stwierdzić, iż w najcięższych, najtragiczniejszych momentach miał imponderabilia za najświętsze relikwie.

Te imponderabilia, o których tak często wspominał w swych płomiennych mowach Komendant.

Gdy lwia większość narodu spała twardym snem niewolnika, gdy liczni samozwańczy przywódcy lizali pańską obrożę zaborcy i szukali usprawiedliwienia dla teorii pokory i lojalności, zawsze usiłowała przegryźć łańcuch hańby i rzucała bez namysłu na ołtarzu miłości ojczyzny swe życie, najserdeczniejszą krew — garść buntującej się młodzieży. Powiedzmy dziś szczerze, my — entuzjaści i gloryfikatorzy powstań polskich, dawni uczestnicy wielokrotnie pozornie beznadziejnych porywów, czy nie budziły się w tych okresach przełomowych w duszach naszych pewne wątpliwości w skuteczność wysiłków i ofiary, czy nie zakradała się małoduszność i próba wygodnego życia, wyzutego z ideowości?

A jednak przewagę brały imponderabilia, konieczność ofiary contra spem, walki choćby beznadziejnej, gdyż tego honor wymagał.

Porwanie się Kościuszki w 1794 r., Podchorążych w 1830 r., szczupłej garści bohaterskich straceńców w Noc Styczniową, heroicznej Organizacji Bojowej w 1905 r., kilku tysięcy Strzelców ze staroświecką bronią w pamiętny dzień sierpniowy stało przeciw dziesięciokrotnie większemu i bez porównania świetniej uzbrojonemu przeciwnikowi przy mało sprzyjających warunkach politycznych z góry zapowiadało beznadziejność ofiarnego wysiłku. Rozum, zimna kalkulacja głosiła szkodliwość porywu, ba! powstała nawet „ideologia narodowa", która z zapałem godnym lepszej sprawy wspólnie z śmiertelnym wrogiem zwalczała entuzjazm polskiej młodzieży.

Jeszcze dziś w dalszym ciągu synowie obozu haniebnej ugody i trójlojalizmu handlowo wyliczają, ile naród polski rzekomo stracił w ostatnim stuleciu na skutek przeklętych żydowsko-masońskich powstań.

Tymczasem wszystkim tym bezdusznym, pozbawionym poczucia honoru i heroizmu, „badaniom" zadało kłam życie. Rozgrywające się przed oczyma naszymi wypadki wykazały, iż owym rozpaczliwym, beznadziejnym porywom skromnej garści patriotycznej młodzieży zawdzięczamy osiągnięcie i utrwalenie bytu niepodległego.

Z krwi powstańczej zrodziła się legenda bohaterstwa, a z idei heroicznej powstała potęga i moc polska.

*

Tego właśnie brakowało czechom. Od trzystu zgórą lat nie porywali się z bronią w ręku przeciw ciemięzcy. W dobrobycie indywidualnym i zbiorowym, wyłącznie w rozwoju kulturalnym i gospodarczym widzieli skuteczny oręż narodowy, w papierowych traktatach szukali obrony swej niepodległości.

Gdy przyszła chwila próby, gdy odwróciła się karta historii, naród nie zdobył się na heroizm, nie umiał nikt stanąć na straży imponderabilii.

Błędne są porównania z okresem rozbiorów dawnej Rzeczypospolitej.

Polska XVIII wieku miała jedynie niecały milion obywateli — szlachtę, i to bardzo wątpliwej wartości, pozostała ludność była pozbawiona elementarnych praw państwowych i ludzkich, nie było zupełnie armii, fabryk broni, nie istniał aparat państwowy, brak było środków finansowych, a jednocześnie wystąpiło przeciw nam trzech potężnych mocarzy.

Sytuacja Czechosłowacji była bez porównania lepsza.

Po odrzuceniu elementów wrogich lub obojętnych, było powyżej 10 milionów ludności, wspaniale wyekwipowana armia, potężne fortyfikacje, silne organizacje sportowe (półmilionowy „Sokół"), wielkie fabryki broni, sprężysta organizacja państwowa, a mimo te bez wystrzału, bez oporu wyrażono zgodę na okaleczenie państwa, na opuszczenie umocnień i rezygnację z doskonałych naturalnych granic. Naród ten z dziwną rezygnacją przeżywa tragedię. Gdy nastawia się radio na Pragę — można usłyszeć dźwięki walczyków, skocznych melodii. Przedstawiciele okaleczonego narodu udali się nawet do państw, które magna pars fuit w zwiększeniu niedoli jego, o pożyczki, o pieniądze, które mają rzekomo wyleczyć zadane rany.

Nikt nie zdobył się na heroizm, na krok może irracjonalny, który mógłby spotęgować niedolę narodu, ale byłby wiecznie krwawiącym stygmatem, nie dającym usnąć nikomu w łożu nie woli i hańby.

Nie zostały uszanowane imponderabilia.

Niechaj na przykładzie czeskim zwolennicy endecji przekonają się, czym byłaby Polska i naród nasz, gdyby bohaterskie tradycje straceńców powstańczych nie budziły niewolników z uśpienia, nie przygważdżały nikczemności tchórzów i płaszczących się, nie zwalczały różnych teorii o konieczności służalstwa i pokory.

Ofiara powstańców, krew rewolucjonistów uratowała nieskazitelność purpury naszych sztandarów i ich wyłączną zasługą po wieczne czasy będzie zdobycie i utrwalenie niepodległego bytu państwowego.

Zaratustra rzekł: „Lecz na miłość i nadzieję moją zaklinam cię, bracie: nie wyrzucaj bohatera ze swej duszy!"

Czesi bezwzględnie nie zdali egzaminu i w historii nie znajdą nic na swe usprawiedliwienie. Nie wolno bohatera wyrzucać ze swej duszy.

J. K. U.

DZIŚ ciągnienie 1-ej klasy
Zakup los w kolekturze
N. Jafka
Piotrkowska 22 — Piotrkowska 66 — Nowomiejska 1

Kino CASINO
Pocz. 4. 6. 8. 10

DZIŚ WSPANIAŁA PREMIERA!

...W życiu każdego człowieka istnieje GRANICA, której nie wolno bezkarnie przekroczyć...

WIELKI POLSKI FILM EROTYCZNO-OBYCZAJOWY

GRANICA

wg. głośnej powieści ZOFII NAŁKOWSKIEJ.

Rewelacyjna obsada gwiazd sceny i ekranu polskiego:

Elżbieta Barszczewska
Lena Żelichowska
Stanisława Wysocka
Mieczysława Ćwiklińska
Jerzy Pichelski
Aleksander Zelwerowicz
Mieczysław Cybulski
Bogusław Samborski

Reżyseria: Józef Lejtes

Prod. „PARLO-FILM" Warszawa

CAPITOL

Dziś i dni następnych!

...z doków portowych i nędzy wielkiego miasta do bogactwa, przygód i miłości

JOAN CRAWFORD
SPENCER TRACY

w superfilmie realizacji FRANKA BORZAGE

„Modelka"

Nadprogram: Tygodnik oraz kronika P. A. T.

Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr.

Indywidualne wyjazdy do:

Anglii
Belgii
Bułgarii
Danii
Francji
Grecji
Holandii
Italii
Jugosławii
Łotwy
Niemiec
Palestyny
Rumunii
Szwecji
Turcji
Węgier
i innych

Zapisy i informacje:

POLTOUR
Łódź, Traugutta 2, tel. 107-86.

W czwartek pogrzeb płk. Beliny-Prażmowskiego

KRAKÓW, 18.10. (PAT) — Pogrzeb ś. p. płk. Beliny - Prażmowskiego odbędzie się w czwartek, dnia 20 b. m. o godz. 10 rano.

Po nabożeństwie żałobnym w kościele N. M. P. ruszy kondukt pogrzebowy na cmentarz Rakowski, gdzie zwłoki ś. p. płk. Beliny - Prażmowskiego złożone zostaną na wieczny spoczynek obok bratniej mogiły rokitniańczyków.

Cała trasa, którą podąży kondukt, przybrana będzie flagami o barwach państwowych i miejskich, spuszczonych do połowy masztu i spowitych krepą.

Udział w pogrzebie zapowiedziały b. liczne delegacje kombatanckie z pocztami sztandarowymi z całej Rzeczypospolitej.

Samoloty wytyczają granicę

W najbliższych dniach wznowienie komunikacji między Rzeszą a Czechosłowacją

BERLIN, 18 10. (PAT). Na skutek porozumienia niemiecko - czechosłowackiego, 6 niemieckich samolotów wojskowych i 4 niemieckie samoloty cywilne **dokonają zdjęć fotogrametrycznych dla skutecznego ustalenia i wytyczenia nowej granicy pomiędzy obu krajami.**

Prace mają być ukończone do dnia 27 b. m. Samoloty, które będą dokonywały zdjęć, **oznaczone będą na skrzydłach białymi kwadratami.**

Rząd praski **otrzyma** po jednym egzemplarzu z każdego zdjęcia. Zebrane zdjęcia **służyć będą jako materiał dla wytyczenia granicy przez urzędującą w Berlinie komisję międzynarodową.**

Początkowo projektowano, iż specjalna podkomisja w Berlinie uda się na teren graniczny i tu **dokona delimitacji na miejscu.**

Stwierdzono jednak, iż przy tym systemie pracy zajęłoby to conajmniej 6 tygodni czasu, tak że **zdecydowano się dla skrócenia czasu pracy na użycie fotogrametrii.** Zdjęcia dokonywane będą wyłącznie przez stronę niemiecką, gdyż lotnictwo czeskie nie rozporządza odpowiednimi aparatami technicznymi.

PRAGA, 18 10. (PAT). W wyniku rokowań między czechosłowacką delegacją gospodarczą, a rządem Rzeszy w najbliższych dniach **oczekiwać należy wznowienia komunikacji kolejowej między obu krajami.**

Chodzi tu o ponowne uruchomienie w obu kierunkach ruchu pasażersko - towarowego, jak również wznowienie ruchu zamkniętych pociągów tranzytowych.

Pewne trudności wywołuje natomiast **kwestia uregulowania obrotów towarowych między Czechosłowacją, a terenami sudeckimi przejętymi przez Rzeszę.**

Jak wiadomo, ze strony niemieckiej postanowiono, iż przywóz towarów czeskich na tereny przejęte jest na razie wolnocłowy, nie mniej obowiązuje uprzednie uzyskanie odpowiednich pozwoleń przywozowych władz niemieckich. Narazie porozumienie osiągnięte zostało tylko w kwestii dostaw węgla brunatnego z północno - sudeckiego zagłębia do Czechosłowacji. Zagadnienie węgla nabiera ostatnio dużej wagi, gdyż brak opału odczuwać się już daje od kilku tygodni.

Dr. Benesz opuścił Czechosłowację

Władze obawiały się niebezpiecznych odruchów ze strony ludności wobec b. prezydenta

PRAGA, 18 października. — (PAT.) — Według wiadomości nieoficjalnych b. prezydent republiki dr. Benesz opuścił Czechosłowację, udając się na razie do Rumunii, następnie zaś rzekomo do Rosji Sowieckiej. Stamtąd b. prezydent wyjechać ma do Chicago.

Należy zaznaczyć, że od momentu dymisji dr. Benesza, wszystkie sprawy, dotyczące jego osoby utrzymywane są w ścisłej tajemnicy, co zapewne pozostaje w związku z niewątpliwą niepopularnością b. prezydenta i obawą władz co do możliwości niebezpiecznych dla b. prezydenta odruchów ze strony ludności.

CZYŚĆ ZĘBY PASTĄ DENS

Powstanie ogarnia całą Ruś

(Dokończenie).

jący się stale napływ uchodźców z Rusi Podkarpackiej.

Większa ilość uchodźców przekroczyła granicę polską szczególnie onegdaj w rejonie powiatu dolińskiego i nadwórniańskiego. Ze strony władz poczynione zostały kroki, celem zaopiekowania się dalszymi losami uchodźców.

Gubernator Parkanyi ustąpił?

Ukraińcy sieją niepokój wśród ludności ruskiej

UZHOROD, 18.10. (PAT) — **W Pereczynie grupa ukraińców wspólnie z osobnikami narodowości czeskiej wywołała bójkę z miejscową ludnością ruską. Są pobici i ranni.**

Obiega tu pogłoska o ustąpieniu ze stanowiska gubernatora Rusi Podkarpackiej dr. Parkanyi'ego, który, jak wiadomo, przed kilku dniami zrezygnował z godności ministra rządu czechosłowackiego.

UZHOROD, 18.10. (PAT) — Od pewnego czasu zauważyć się daje napływ obecnego elementu ukraińskiego, którego zadaniem jest, jak się zdaje, sianie niepokoju wśród ludności ruskiej.

W dniu wczorajszym w Munaczewie grupa przybyszów ukraińskich wspólnie z wychowańcami miejscowego klasztoru bazylianów wszczęła awanturę z miejscową ludnością ruską, usiłując zerwać chorągwie wywieszone z okazji obchodu uzyskania niezależności Rusi Podkarpackiej.

Prasa ruska zwraca się energicznie przeciwko wszelkim prowokatorom zamieszek, ostrzegając na przyszłość, że żadne wybryki nie będą tolerowane.

LWÓW, 18.10. (Tel. wł.) — Do Uzhorodu przybyła delegacja ukraińskiego instytutu naukowego z Berlina. Delegacja pozostanie dłuższy czas dla przeprowadzenia prac naukowych.

Rozdźwięki między Włochami i Niemcami

o rozdział wpływów w basenie naddunajskim

BERLIN, 18.10. (Tel. wł.). — Że rozdźwięki między Włochami a Niemcami w sprawie rozdziału wpływów w basenie naddunajskim nie zostały jeszcze całkowicie usunięte, dowodzi sprzeczność informacji, jaka zachodzi między doniesieniami berlińskimi a rzymskimi, o ile chodzi o losy Rusi Przykarpackiej. Włochy popierają energicznie koncepcję wspólnej granicy węgiersko-polskiej, a za tem zarządzenia plebiscytu wśród zakarpackich rusinów, natomiast Niemcy napierają w kierunku rozwiązania plebiscytowego. Jeśli my zrezygnowaliśmy z plebiscytu na terytoriach nie należących do bezspornego niemieckiego obszaru etnograficznego w Sudetach — argumentują — to, tym mniej racji, aby urządzać plebiscyty na korzyść węgrów.

Wystarczy, jeśli otrzymają to, co jest w większości zamieszkane przez ludność węgierską.

To stanowisko Berlina stoi w wyraźnym związku z zabiegami niemieckimi, zmierzającymi do całkowitego wciągnięcia Czechosłowacji w orbitę wpływów Rzeszy. Dowodem tych zabiegów jest fakt, że po wizycie min. Chvalkovsky'ego wczoraj rozpoczęła się druga seria rozmów niemiecko - czeskich, przy czym ze strony czeskiej bierze udział w tych rozmowach aż czterech ministrów praskich, przybyłych specjalnie w tym celu do Berlina: minister finansów w Kalfus, minister przemysłu i handlu Karvas, minister rolnictwa Feierabend i minister propagandy Vavrecka.

BERLIN, 18.10 (PAT) — Na uwagę zasługuje dzisiejszy artykuł wstępny „Berliner Tageblatt", który dość wyraźnie precyzuje stanowisko Rzeszy w stosunku do ponownych rozmów węgiersko - czechosłowackich.

Węgrzy mieli do roku 1918, pisze dziennik, tysiącletnią granicę północną, która Słowację przyłączała do korony św. Stefana. Jakkolwiek zrozumiałe jest dążenie madziarów do godności mocarstwa węgierskiego zwłaszcza, że są oni w obecnych czasach bardzo doświadczeni i kochają honor narodu wielkiego, to jednak z drugiej strony okazało się jak najwyraźniej, że granice historyczne muszą się cofnąć przed granicami etnicznymi. Podobnie jak inne trzy mocarstwa, również i Niemcy zobowiązały się zagwarantować granice państwa czeskosłowackiego. Warunkiem jednak tej gwarancji musi być aby granice te były pewne. Wtedy dopiero mogłyby Niemcy je zagwarantować. Warunek ten również dla Polski ma decydujące znaczenie

Węgrzy manifestują

uczucia wdzięczności wobec Polski

BUDAPESZT, 18.10. (PAT) — Węgierska agencja telegraficzna donosi: Towarzystwo węgiersko - polskie oraz federacja stowarzyszeń społecznych organizują we czwartek wielkie zebranie przed pomnikiem gen. Bema celem zamanifestowania uczuć wdzięczności węgrów dla narodu polskiego za przychylne stanowisko Polski w sprawie obszarów oderwanych od Węgier.

Podczas tej manifestacji wysunięte będzie żądanie wspólnej granicy polsko - węgierskiej.

BUDAPESZT, 18.10. (PAT) — Towarzystwo węgiersko - polskie zwróciło się do kupców stolicy z apelem, aby w dniach 19 i 20 b. m. udekorowali wystawy swych sklepów portretami wielkich przywódców narodu polskiego Prezydenta Rzplitej p. Mościckiego i Marszałka Śmigłego - Rydza.

Odezwa stwierdza, że naród węgierski nigdy nie mógł wyraźniej niż dzisiaj odczuwać szczerej i bezcennej przyjaźni tradycyjnie bratniego narodu polskiego.

BUDAPESZT, 18.10. (PAT) — Rada miejska m. Satorljaujhely postanowiła z okazji przyłączenia do Węgier nadać jednemu z najpokaźniejszych placów miejskich nazwę Placu Mussoliniego.

Minister Bonnet grozi cenzurą

Fałszywe wiadomości polityczne w prasie paryskiej

PARYŻ, 18.10. (PAT) — W prasowych kołach francuskich duże wrażenie wywołało oświadczenie min. Bonneta wobec sprawozdawców dyplomatycznych dzienników paryskich, że o ile prasa francuska nie zaprzestanie zamieszczać sensacyjnych, lecz najzupełniej fałszywych informacji z dziedziny polityki zagranicznej, to rząd będzie zmuszony wprowadzić cenzurę tych wiadomości.

To oświadczenie min. Bonneta spowodowane zostało całym szeregiem informacji, jakie ostatnio się pojawiły na łamach prasy paryskiej, a które okazały się całkowicie nieprawdziwe.

Informacje te w pierwszym rzędzie obejmowały wiadomość, że rząd włoski np. odmówił udzielenia agrement ambasadorowi francuskiemu Francois - Poncet. Dalej o rzekomym przyjeździe marszałka Goeringa do Paryża, o ustaleniu daty odjazdu ministra Bonneta do Ankary na koniec bieżącego miesiąca, a przedewszystkim całą serię wiadomości na temat rzekomej ingerencji rządu niemieckiego w wewnętrzne sprawy Czechosłowacji.

Rząd Daladiera, wychodząc z założenia, iż tego rodzaju informacje mogą tylko szkodzić dobrym stosunkom międzynarodowym, zamierza rozpocząć z nimi walkę.

Systematycznie truł żonę

chcąc się jej pozbyć i ożenić z młodszą

Warszawski koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Policja stołeczna wykryła potworną zbrodnię trucicielską. W swoim czasie zmarła w tajemniczych okolicznościach żona palacza 33-letnia Janina Dylewska, która wraz z mężem i dziećmi zamieszkiwała przy ul. Poznańskiej nr. 30. Po zgonie Dylewskiej w szpitalu ubezpieczalni, lekarz, który ją przez dłuższy czas leczył podzielił się z władzami prokuratorskiemi podejrzeniami jakie powziął wobec zgonu Dylewskiej.

Zwłoki żony palacza poddano sekcji, która wykazała, iż zmarła była systematycznie truta węglanem baru t. j. trucizną na szczury, oraz sublimatem.

Dalsze dochodzenie doprowadziło do aresztowania męża Dylewskiej, który, jak się okazało, zakochał się w 21-letniej Władysławie Karczewskiej. Obiecał jej ożenek, a chcąc się pozbyć żony, systematycznie ją truł. Dylewski dosypywał truciznę żonie bądź do jedzenia, bądź też dawał ją chorej już małżonce w opłatkach proszków leczniczych.

Żonobójcę osadzono w więzieniu, gdzie oczekiwać będzie rozprawy.

Proces kanclerza Schuschnigga

Jest on oskarżony o zdradę główną

WARSZAWA, 18 10. (Tel. wł.). Prasa angielska przynosi telegram z Berlina, że **proces byłego kanclerza austriackiego dr. Schuschnigga odbędzie się w listopadzie.**

Nieszczęsny kanclerz Austrii **odpowiadać będzie przed sądem niemieckim, oskarżony o zdradę główną.**

Obok niego na ławie oskarżonych zasiadzie czterech monarchistów austriackich, baron Wiesner i ostatni burmistrz Wiednia, Schmitz.

Proces odbędzie się w Wiedniu.

Podpisanie umowy handlowej z Niemcami

Kredyt towarowy na cele inwestycyjne wzamian za polski eksport rolniczy

Warsz. kor. „Głosu Porannego" telefonuje:

W okresie od czerwca do września r. b., przeprowadzone zostały między zainteresowanymi resortami polskimi i niemieckimi **rokowania w sprawie dodatkowego przywozu na warunkach kredytowych z Niemiec do Polski maszyn i instalacji przemysłowych.**

Intencją rządu jest umożliwienie modernizowania przemysłu prywatnego, w szczególności tego, który pracuje na eksport. Strona polska wobec tego miała na zadanie uzyskanie specjalnych, możliwie dogodnych dla polskiego przemysłu warunków, któreby ułatwiły zakup maszyn na projektowane inwestycje i jednocześnie zapewnienie eksportu płodów rolnych w korzystnych dla Polski warunkach.

Wspomniane rokowania zakończone zostały **podpisaniem w Berlinie specjalnego porozumienia polsko - niemieckiego.** Porozumienie to przewiduje przyznanie ze strony niemieckiej **9-letniego kredytu towarowego, dla dodatkowego importu z Niemiec instalacji, urządzeń oraz maszyn, aparatów, narzędzi i t. p. towarów dla celów inwestycyjnych.**

Łączna kwota dodatkowych dostaw z Niemiec do Polski, które rozłożone będą na 4 najbliższe lata, po 30 milionów rocznie, **wynosić będzie 120 miln. złotych.**

Należność za dostawy niemieckie. regulowana będzie przez nabywców polskich w ratach półrocznych, od 12 rat (przy kredycie 6-letnim) do 18 (przy kredycie 9-letnim). Za spłatę kredytu przez przemysł polski gwarantować będzie wierzycielom niemieckim Bank Gospodarstwa Krajowego, obejmujący gestię finansową tej operacji.

Zamówienia dotyczyć będą tylko takich dostaw, które nie mogą być dokonane w ramach normalnych obrotów polsko - niemieckich. Omawiany import będzie zapłacony **za pomocą dodatkowego, poza normalnym plafonem wywozowym do Niemiec, eksportu z Polski artykułów rolniczych.** Eksport ten będzie się odbywał w miarę zapadania terminów płatności kredytu, udzielanego polskim nabywcom przez stronę niemiecką. W ramach ustalonego planu spłat przewiduje się **przedpłatę na poczet wydawanych zamówień.** Przedpłata będzie dokonana przede wszystkim w formie eksportu zboża. Eksport ten nastąpi w poważniejszych rozmiarach jeszcze w obecnej kampanii zbożowej. Wykonanie porozumienia polsko - niemieckiego z uwagi na szereg specjalnych postanowień technicznych, **kontrolowane będzie w zakresie dokonywania zamówień w Niemczech oraz regulowania związanych z tym należności przez specjalną komisję, która ustanowiona będzie w najbliższym czasie przy ministerstwie przemysłu i handlu.**

Ameryka zmienia ustawę o neutralności

Rząd ma przeprowadzić rewizję jeszcze przed zebraniem się kongresu

N. JORK, 18 października. — (PAT.) — Korespondent dyplomatyczny „New York Herald Tribune" dowiaduje się, że w kołach urzędowych panuje pogląd, **iż zmiana ustawy o neutralności mogła by nastąpić jeszcze przed zebraniem się kongresu i możliwym jest, że rząd zdecyduje się zapowiedzieć publicznie rewizję tej ustawy, wygasającej na wiosnę roku przyszłego.**

Korespondent twierdzi, że niemożliwość stosowania ustawy o neutralności, która **nie czyni żadnej różnicy pomiędzy narodami-napastnikami a ofiarami tej napaści, ujawniła się wyraźnie w czasie ostatniego przesilenia europejskiego.**

Korespondent dodaje ponadto, **że departament marynarki postanowił podobno w zasadzie stworzyć stałą eskadrę atlantycką, której jądrem byłaby utworzona przed 2 tygodniami eskadra, złożona z 38 okrętów.**

Ostatni ludowiec zrezygnował

W archidiecezji krakowskiej nie wolno księżom kandydować do sejmu

Warsz. kor. „Głosu Porannego" telefonuje:

Wczoraj upłynął termin zgłaszania zgody na kandydowanie do sejmu. Z informacji, które dotychczas nadeszły z całego kraju należy zanotować następujące:

W Warszawie zawiadomienie o zgodzie na kandydowanie zgłosili wszyscy zgłoszeni kandydaci, a m. in. płk. Sławek, obaj przedstawiciele „Jutra Pracy", Hoppe i Szujski.

W Witnie gen. Żeligowski wybrał kandydaturę w mieście, a nie w powiecie.

W Nowym Sączu zrezygnował z kandydatury ostatni, figurujący na listach kandydatów, ludowiec, Teodor Chełmicki, donosząc, że wysunięto go bez jego wiedzy.

W Krakowie wycofał swą kandydaturę ksiądz Weryński, figurujący na pierwszym miejscu w okręgu miejskim. Powodem tej rezygnacji jest **rozporządzenie arcybiskupa krakowskiego, metropolity Sapiehy, który, wobec wysunięcia w województwie krakowskim, w okręgu Wadowice, kandydatury p. Putka, znanego z długoletniej działalności antyklerykalnej, zabronił księżom swojej archidiecezji kandydowania.**

P. Musioł reprezentantem „Falangi"

Jego grupa domaga się zarządzeń w sprawie Rusi Podkarpackiej

KATOWICE, 18 10. (Tel.wł.) Sławetny b. kurator ZNP. Musioł rozpoczął na Górnym Śląsku działalność, jako reprezentant „Falangi".

Organizuje on tam w najbliższych dniach odczyt p. t. „Polska polityka imperialna".

Grupa p. Musioła przesłała podobno do min. spraw zagranicznych memoriał, w którym domaga się daleko idących zarządzeń.

Jest to prawdopodobnie poparcie akcji, wszczętej wczoraj przez grupę dziennikarzy ONRowskich z p. Babińskim z „Merkuriusza Ordynaryjnego" na czele w sprawie Rusi Podkarpackiej.

De Valera żąda

przyłączenia północnej Irlandii do Dublina

LONDYN, 18.10. (Tel. wł.). — Sensacją dnia stał się dziś wywiad prem. Irlandii de Valery, udzielony „Evening Standardowi".

W tym wywiadzie de Valera wręcz oświadcza, że **o ile Anglia nie skłoni Północnej Irlandii do zjednoczenia z Irlandią Południową w jedno państwo, to nie będzie mogła liczyć na pomoc Irlandii w razie gdyby uwikłana została w wojnę europejską.**

De Valera gotów jest dla spełnienia tego ideału narodowego Irlandii, jakim jest zjednoczenie całej wyspy w jedno państwo, **uznać obecne granice Północnej Irlandii i pozostawić jej autonomię wraz z obecnym parlamentem w Belfaście, a domaga się jedynie, by, zamiast do Westminsteru, Irlandia Północna wysyłała swych posłów do wspólnego parlamentu ogólno - irlandzkiego w Dublinie.** Gdy to nastąpi Anglia będzie mogła liczyć na to, że zjednoczona Irlandia przyjdzie jej z pomocą w razie wojny, gdyż wówczas **irlandczycy wiedzieliby, że walczą o wolność i wspólne z Anglią ideały narodowe.**

Wywiad de Valery wywołał głębokie wrażenie w tutejszych kołach politycznych, spotkał się jednak z natychmiastową odprawą prem. Północnej Irlandii, lorda Creganova, który propozycję de Valery uznał za niemożliwą do przyjęcia.

Pomoc zimowa w naturze

Zawody sezonowe całkowicie wyeliminowane

WARSZAWA, 18.10. (PAT) — Przewodniczący naczelnego wydziału wykonawczego ogólnopolskiego obywatelskiego komitetu pomocy zimowej, min. Marian Zyndram - Kościałkowski zwołał inauguracyjne posiedzenie naczelnego wydziału wykonawczego, na którym ukonstytuowało się prezydium naczelnego wydziału wykonawczego w pełnym składzie.

Zkolei wydział wykonawczy, po referacie p. min. Dolanowskiego, przyjął wytyczne, którymi będzie się kierować akcja pomocy zimowej w r. 1938-39. Wytyczne te są następujące:

A. W zakresie zbiórki na pomoc zimową:

Zasada powszechności świadczeń na pomoc zimową winna być w całej pełni realizowana, wyjątki mogą być czynione tylko w indywidualnych wypadkach, uzasadnionych specjalną potrzebą.

B. W zakresie rozdawnictwa:

Konsekwentne stosowanie **zasady odpłatności świadczeń pomocy zimowej przez udzielanie pomocy przede wszystkim w formie pracy w okresie korzystania ze świadczeń pomocy zimowej.**

Przestrzeganie zasady, że **pomoc zimowa udzielna jest w naturze — wyjątek od tej zasady stanowią bezrobotni, zapracowujący świadczenia, którzy powinni otrzymywać pomoc częściowo w gotówce.**

Przestrzeganie zasady **nie udzielania świadczeń pomocy zimowej bezrobotnym trwale niezdolnym do pracy, uprawnionym do świadczeń z samorządów lub z ubezpieczeń społecznych.**

Eliminowanie z pomocy zimowej bezrobotnych, rekrutujących się z zawodów sezonowych, odpowiednio wynagradzanych w okresie robót, **jak np. murarze, brukarze, cieśle itd., którzy w sezonie robót byli normalnie zatrudnieni.**

Podniesienie przeciętnej ilości dożywianych dzieci oraz jakości udzielanych im świadczeń.

„Tydzień bez żydów w kinach"

Pikiety przed teatrami świetlnymi w stolicy

Warsz. kor. „Głosu Porannego" telefonuje:

Od pewnego czasu endecy zapowiadali przeprowadzenie w Warszawie „Tygodnia bez żydów w kinach".

„Uroczystość" ta rozpoczęła się wczoraj. Przed kinami stołecznymi, których właścicielami są żydzi, ustawili się pikieciarze, nie dopuszczając widzów do wnętrza, przy tym rozdawali ulotki, nawołujące do bojkotowania żydowskich teatrów świetlnych.

Grupy falangistów zostały jednak rozproszone przez policję, która nie dopuściła do zajść i zatrzymała kilku agresywnych pikieciarzy.

Katastrofa kolejki grójeckiej

8 osób odniosło rany

Warsz. kor. „Głosu Porannego" telefonuje:

Na stacji Goliany powiatu grójeckiego nastąpiło zderzenie dwuch pociągów kolejki dojazdowej.

Wskutek katastrofy kilka wagonów zostało strzaskanych, a 8 osób odniosło obrażenia cielesne, na szczęście niezbyt groźne. Rannych opatrzył lekarz pogotowia ratunkowego.

Władze wdrożyły dochodzenie, zmierzające do ustalenia kto ponosi winę za wypadek

Niesłychane postępowanie Gestapo

w stosunku do Polskiego T-wa Szkolnego w Bremie

OPOLE, 18 10. (PAT). Polskie tow. szkolne w Bremie powzięło na znak protestu **uchwałę o rozwiązaniu się.**

Powodem tej uchwały było **żądanie Gestapo wydania mu spisu członków towarzystwa.**

Ponieważ miało to grozić i materialnie i moralnie członkom towarzystwa, walne zebranie postanowiło towarzystwo zamknąć.

W uchwale stwierdzono **że żądanie Gestapo jest sprzeczne z oświadczeniami rządu polskiego i Rzeszy niemieckiej z dnia 5 listopada 1937 roku.**

Fanatyzm klubowy

prowadzi do zdziczenia

Podczas meczu piłkarskiego o mistrzostwo okr. krakowskiego kl. A na boisku Juvenii powstała bójka, w czasie której ugodzony został nożem gracz Wawelu — Kożuch. Ranny został przewieziony w stanie groźnym do szpitala. Odniósł on ranę kłutą brzucha.

Sprawca zajścia, fanatyczny zwolennik Bronowiczanki, oddany został w ręce policji.

Mecz przerwano przy stanie 1:0 dla Bronowiczanki.

Stan wyjątkowy w całej Palestynie

Arabowie zabarykadowali się w starej Jerozolimie. -- Cała dzielnica otoczona kordonem wojska. -- Militaryzacja policji

JEROZOLIMA, 18.X (PAT.)— Cała Jerozolima żyje w najwyższym podnieceniu nerwowym. Powstańcy arabscy, którzy **zabarykadowali się w dzielnicy muzułmańskiej miasta wystawili na murach karabiny maszynowe i ostrzeliwują każdego, kto tylko się zbliża.**

Ze swej strony wojska brytyjskie wzmocnione przybyłymi w dniu wczorajszym oddziałami transjordańskiej straży granicznej otoczyły całą muzułmańską dzielnicę silnym kordonem.

Obie strony używają karabinów maszynowych i gęsta strzelanina niemal nie ustaje.

Władze brytyjskie wprowadziły również w nowej dzielnicy Jerozolimy stan wyjątkowy i zakaz opuszczania mieszkań w ciągu 18 godzin.

Silne oddziały wojska patrolują miasto samochodami pancernymi.

W starej dzielnicy Jerozolimy obowiązuje od wczoraj zakaz opuszczania mieszkań w ciągu całej doby, jednak trudno mówić o przestrzeganiu go, gdyż **władze brytyjskie straciły zupełnie kontrolę nad tą dzielnicą miasta.**

Pogłoski, że żydzi, zamieszkali **w starej dzielnicy Jerozolimy zaczynają stamtąd uciekać, nie zostały potwierdzone.**

W całej Palestynie zabitych zostało wczoraj trzech żydów, a sześciu zostało rannych.

W 9-ciu miastach Palestyny: Haifie, Jaffie, Akre, Nazarecie i t. d. **arabowie przeprowadzają konsekwetnie strajk „elektryczny", wzywając do oświetlania mieszkań i sklepów tylko przy pomocy lamp naftowych.**

Według korespondenta „Evening Standard", **na całym terytorium Palestyny ma być wprowadzony stan wyjątkowy.**

Dyktatura wojskowa

JEROZOLIMA, 18.X (PAT.)— **Ogłoszono dziś urzędowo rozporządzenie wysokiego komisarza W. Brytanii, na zasadzie którego policja w Palestynie podlegać odtąd będzie naczelnemu dowództwu wojsk brytyjskich.**

W tutejszych politycznych kołach wyjaśniają, iż zarządzenie to ma na celu skoncentrowanie całej władzy wykonawczej w rękach naczelnego dowódcy, który w najbliższych dniach przystąpi do jak najenergiczniejszego zwalczania powstania aktywistów arabskich.

Incydenty w kraju

JEROZOLIMA, 18.X (PAT.)— **W ciągu ubiegłego dnia zaszły liczne nowe incydenty w Palestynie.**

W starej części Jerozolimy poza zniszczeniem posterunku policyjnego w dzielnicy muzułmańskiej i walkami, jakie toczyły się na okolicznych ulicach, **rzucono jeszcze bombę przed seminarium żydowskim, która zresztą nie wyrządziła większych szkód materialnych.**

Liczne zajścia wydarzyły się również na prowincji, gdzie — jak donoszą — 5 osób **zostało zabitych, a 8 rannych.**

JEROZOLIMA, 18.X (PAT.)— Znajdująca się na jeziorze Hule łódź z policjantami żydowskimi i kolonistami **ostrzeliwana była od strony Syrii, przy czym 2 osoby zostały zabite a 6 ranionych.**

W pobliżu Akko ostrzeliwano fermę rządową. Ponadto **podpalono urząd celny pod Akko.** — Pomimo zakazu wychodzenia na ulice, doszło w Jerozolimie do strzelaniny, w której 2 arabów odniosło rany.

Zastrzelony został inżynier żyd

Na linii Gaza — Kantara **wykoleiła się drezyna wojskowa.** — Jeden ze sprawców wykolejenia został schwytany.

Dwuch lotników angielskich zraniono dziś po południu.

Też protest

DAMASZEK, 18 października. (PAT.) — **Prezes syryjskiego komitetu obrony Palestyny Nabih Azme, wysłał do rządu Stanów Zjednoczonych telegram, w którym protestuje przeciw interwencji amerykańskiej w sprawach palestyńskich.**

Zemsta na rodzinie dziennikarza

JEROZOLIMA. 18 października. (ŻAT.) — W poniedziałek terroryści arabscy w Jaffie ciężko zranili Abdula Raula Aszantiego, brata redaktora nie wychodzącego już dziennika arabskiego „L'Difae", Ibrahima Aszantiego.

Drugi brat Aszantiego został przed kilku tygodniami przez terorystów arabskich zabity w poczekalni lekarza w Jaffie. Redaktor „A. Difae" zbiegł przed gniewem terorystów za granicę.

Rząd angielski jest zdecydowany

stłumić rewoltę w ciągu 3 tygodni

LONDYN, 18 października. — (ŻAT.) — Zdaniem kół sjonistycznych w Londynie, pewne znamiona świadczyć mają **o chwilowym odprężeniu w kryzysie palestyńskim.** W dużym stopniu miały się do tego przyczynić podjęte w czas interwencje ze Stan. Zjednoczonych. Interwencje te, zarówno oficjalne jak i nieoficjalne, **świadczące o jednolitej postawie opinii amerykańskiej, wzmocniły stanowisko ministra kolonii wobec innych członków gabinetu angielskiego,** którzy domagali się szybkiej decyzji w kwestii palestyńskiej, i to za wszelką cenę.

W kołach poinformowanych sądzą, że zaostrzenie kryzysu palestyńskiego nastąpi dopiero około grudnia. Okres do grudnia ma być wyzyskany przez rząd brytyjski **do zdecydowanych posunięć, mających przyczynić się do stłumienia teroru arabskiego.** W międzyczasie mają też być kontynuowane rozmowy między rządem z jednej strony a żydami i arabami z drugiej. **Zdaje się także nie być wykluczoną możliwość nawiązania bezpośrednich rozmów żydowsko - arabskich.**

Jak się dowiaduje ŻAT., na dziś zwołane posiedzenie gabinetu brytyjskiego **będzie w znacznej mierze poświęcone sytuacji w Palestynie.** Minister kolonii Mac Donald ma na tym posiedzeniu przedstawić wyczerpujące sprawozdanie o sytuacji i **przedłożyć pewne wnioski do aprobaty gabinetu.** Mac Donald stoi podobno na stanowisku, że **obecne siły wojskowe w Palestynie pozwalają, przy odpowiedniej akcji, na stłumienie rewolty arabskiej w ciągu trzech tygodni.**

Toruń i Bydgoszcz wybiorą samorządy w dniu 18 grudnia

Warsz. kor. „Głosu Porannego" telefonuje:

W dwuch miastach jeszcze wyznaczono na 18 grudnia r. b. wybory samorządowe, a mianowicie w Toruniu i w Bydgoszczy.

W Krakowie również

KRAKÓW, 18 10. (PAT). — **Urząd wojewódzki krakowski komunikuje: Z powodu upływu kadencji obecnej rady miejskiej miasta Krakowa w styczniu 1939 r. p. wojewoda krakowski zarządził w dniu dzisiejszym wybory radnych miejskich. Jako dzień zarządzenia wyborów p. wojewoda ustalił dzień 19 października r. b., jako dzień głosowania — dzień 18 grudnia r. b.**

Na podstawie ustawy z dnia 16 sierpnia 1938 r. o wyborze radnych miejskich liczba radnych w Krakowie wynosi 72.

Włosi znaleźli pretekst

do dalszego gnębienia żydów w kraju

RZYM, 18.10. (PAT) — Dzienniki komentują wiadomość Stefaniego z Nowego Jorku o powstaniu ligi żydowskiej, liczącej milion mężczyzn i kobiet, a mającej na celu zwalczanie faszyzmu i narodowego socjalizmu.

„Tribuna" pisze, że walkę tę żydzi prowadzili już oddawna, ale nie mieli odwagi do niej się przyznać. Dzisiaj faszyzm i narodowy socjalizm **zmusiły żydów do otwartego wystąpienia.**

„Giornale d'Italia" zauważa, że międzynarodówka żydowska była wrogiem reżimu faszystowskiego. Ostatni spisek antyfaszystowski żyda Colorni, wykryty w północnych Włoszech, jest najlepszym dowodem, że **żydostwo działa na szkodę Włoch.**

W obecnej chwili, zaznacza pismo należy przypomnieć, że rząd faszystowski wydając zarządzenia, dotyczące żydów wyraźnie podkreślił, że **los żydów zależeć będzie od stanowiska, jakie wobec Włoch i faszyzmu zajmie żydostwo międzynarodowe. Wojna wypowiedziana faszyzmowi przez amerykańską ligę żydowską, może pociągnąć za sobą poważne następstwa dla żydów, mieszkających we Włoszech.**

Między młotem a kowadłem

60 uchodźców-żydów w strefie neutralnej

PRAGA, 18 10. (PAT). Jak wiadomo, w ostatnich dniach władze niemieckie **zabroniły osobom pochodzenia żydowskiego prawa wstępu na terytoria przejęte.**

W dniu wczorajszym grupa złożona z około 60 żydów usiłowała w pobliżu Brzeczawia przekroczyć linię demarkacyjną i przedostać się na terytorium niemieckie. **Grupa została zatrzymana i gdy następnie starała się powrócić na terytorium czechosłowackie, czeskie władze wojskowe nie dopuściły jej z powrotem,** tak, iż zmuszona była pozostać w strefie neutralnej, gdzie przebywa do chwili obecnej.

Ekscesy antyżydowskie w Wiedniu

PARYŻ, 18.10. (ŻAT) — Z Wiednia donoszą, że bandy wyrostków napastowały w dzielnicach żydowskich przechodniów i wytłukły szyby w sklepach żydowskich. Banda wyrostków wtargnęła też do synagogi przy Floss - Gasse, którą zdewolowano.

Władze usiłują zrzucić odpowiedzialność za ekscesy na „nieodpowiedzialne żywioły".

Krzyże i Medale Niepodległości

za zasługi w okresie walk o wyzwolenie Zaolzia

WARSZAWA. 18.10 (PAT) — W dniu 18 b. m. w godzinach popołudniowych odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławoj - Składkowskiego posiedzenie rady ministrów.

Rada ministrów przyjęła projekt dekretu Prezydenta Rzplitej uzupełniający rozporządzenie o Krzyżu i Medalu Niepodległości postanowieniem, że Krzyżem i Medalem niepodległości odznaczane będą również osoby, które zasłużyły się czynnie w okresie walk powstańczych o wyzwolenie w roku 1938 Śląska Cieszyńskiego za Olzą.

Osobom tym Krzyż i Medal Niepodległości można nadawać do dnia 31 marca 1939 r. na podstawie zgłoszeń, złożonych najpóźniej do dnia 31 stycznia 1939 r.

Następnie rada ministrów przyjęła projekt dekretu Prezydenta Rzplitej **rozciągający moc obowiązującą ustawy o obywatelstwie państwa polskiego na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego oraz uzupełniający w związku z powyższym niektóre przepisy tej ustawy.**

Zkolei przyjęto projekt dekretu Prezydenta Rzplitej **o rozciągnięciu na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego mocy obowiązującej rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o komisjach rozjemczych do załatwienia zatargów zbiorowych między pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu oraz ustawy o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość państwa polskiego.**

Poza tym na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o prawie przemysłowym rada ministrów uchwaliła rozporządzenie **rozciągające obowiązek uzyskiwania koncesji na przemysł wyrobu gum jezdnych, a więc opon pneumatycznych i dętek samochodowych, samolotowych, motocyklowych oraz opon pneumatycznych do pojazdów konnych.**

Płk. dypl. Szlaszewski komendantem Cieszyna

CIESZYN, 18 10. (Tel. wł.)— Komendantem m. Cieszyna mianowany został płk. dypl. Stefan Szlaszewski.

Cenny ładunek

RYGA, 18.10. (PAT) — Dziś lądował w Rydze samolot, wiozący 168 kg. złota i platyny z Moskwy przez Rygę do Londynu.

Antysemityzm i pieniądze

Ostatnie uchwały wielkiej rady faszystowskiej w sprawie ograniczeń dla żydów we Włoszech mają swe charakterystyczne kulisy.

Na marginesie tych uchwał warto przypomnieć, że Mussolini nie dalej, jak w lutym r. b. uroczyście deklarował w „Informazione Diplomatica", iż **Włochy nigdy nie wkroczą na drogę antysemityzmu.** Nie przeszkodziło mu to jednak wcale, aby po upływie 5 miesięcy zaledwie od owej uroczystej deklaracji zainaugurować ostry kurs antysemicki.

Przyczyny tego nagłego zwrotu są **natury gospodarczej i finansowej.** Zakręcona do ostateczności śruba fiskalna (w konsekwencji wyprawy abisyńskiej i jej następstw oraz udziału w walkach hiszpańskich) nie może jednak podołać potrzebom państwa faszystowskiego. Ów ciężar trudności gospodarczych państwa czują na sobie nie tylko robotnicy i włościanie wraz z drobną posiadłością rolną, lecz również i klasy średnie. Warunki ustrojowe pozwalałyby na zaspokojenie uroszczeń tej warstwy w drodze przeznaczenia dla niej odpowiedniej liczby stanowisk i posad. Ale nie można ich było w r. 1938 stworzyć tak, jak to robiono przed 10 lub 15 laty. Dlatego też zdecydowano się na kurs antysemicki, aby w ten sposób zapewnić posady 15—20 tysiącom swoich zwolenników. Świadczy o tym fakt, że **pierwsze represje antyżydowskie dotknęły urzędników,** podczas gdy wszystkie inne kategorie żydów, których likwidacja nie dałaby doraźnych korzyści, pozostawiono na razie w spokoju. Słuszność tezy o wewnętrznych trudnościach finansowych faszyzmu włoskiego i ich charakterze potwierdza też dekret o ograniczeniu pracy kobiet. W tym samym czasie, kiedy rozpoczął się kurs antysemicki, ograniczono do 10 proc. liczbę stanowisk, które wolno zajmować kobietom w instytucjach publicznych i prywatnych. Mussolinim i tutaj również kierowały względy, o których wspominaliśmy wyżej.

Zagadnienie to posiada jeden jeszcze moment, na który należy zwrócić uwagę.

Jak wiadomo ustawy antyżydowskie mogą być rozszerzone lub **zupełnie uchylone** w zależności od ustosunkowania się światowego żydostwa do faszyzmu. Daje się to określić jednym słowem: **pieniądze.** Dacie, zagraniczni żydzi, pieniądze — nie będzie we Włoszech ustawodawstwa antyżydowskiego. Nie dacie — rozszerzymy je. **City londyńskie odmówiło Włochom pożyczki; to żydzi,** wasza wina, i macie za to rasizm we Włoszech. Wpłynicie na City londyńskie, żeby dało pieniądze, to przestaniemy się na was gniewać i wszystko będzie znowu dobrze.

Że tylko o pieniądze chodzi — pisze b. pos. Hartglas, — a nie o co innego, wskazuje i uchwała, dotycząca Abisynii. Pomiędzy punktami uchwał antyżydowskich wielkiej rady znajduje się passus o tym, że Włochy „dla odciążenia Palestyny" gotowe są dopuścić żydowską kontrolowaną emigrację do Abisynii. „Kontrolowaną" należy rozumieć: pod względem zasobów pieniężnych imigranta. „Odciążenie Palestyny" — to znaczy: **Włochy chcą zrobić konkurencję Anglii i odciągnąć część emigracji żydowskiej do siebie.** Sądzą oni, że wystarczy pozwolić żydom bogatym („kontrolowanym") emigrować do Abisynii, a wnet kapitały żydowskie prywatne i społeczne zaczną płynąć do tego kraju i tą drogą zasilać pusty skarbiec włoski.

A więc pieniądze i jeszcze raz pieniądze! Takie postawienie sprawy nazywa się obecnie w języku potocznym szantażem.

Tak więc antysemityzm uważany być może również i za jedną z metod wyciągania pieniędzy. Polityka szantażu nie może być jednak kontynuowana do nieskończoności i musi się załamać.

(—)

Trzynasty lot do stratosfery

Katastrofa „Gwiazdy Polski" nie jest pierwszą w dziejach podboju wyższych warstw powietrza

Zamierzony lot polskiego balonu stratosferycznego miał być **trzynastym z rzędu.**

Warto przypomnieć, jak wyglądały te próby poprzednie, realizujące tęsknotę człowieka do opanowania powietrza.

Jedną z pierwszych udanych podróży na większą wysokość był lot angielskich żeglarzy powietrznych **Glaischera i Coxvella,** którzy w r. 1862 z ramienia British Association w otwartej gondoli osiągnęli wysokość **8,838 metrów,** dochodząc do progu stratosfery. Lecieli oni w otwartym koszu, bez aparatu tlenowego do oddychania, bez elektrycznie ogrzewanego ubrania. Był to na owe czasy lot więcej, niż rekordowy.

Pod koniec ub. stulecia przedsiębrano wiele podobnych wypraw, aby dosięgnąć stratosfery, lecz większość z nich skończyła się niepowodzeniem, a niektóre i katastrofą, zaprzestano więc na pewien okres niebezpiecznych lotów.

W bieżącym stuleciu nawrót zainteresowania lotami na większe wysokości nastąpił w okresie powojennym. **Pierwszym człowiekiem, który dotarł do stratosfery był kapitan armii amerykańskiej Hawthorne Gray,** który 4 listopada 1927 r. wzniósł się w otwartym koszu na wysokość **12,9 kilometra.** Doświadczenie swoje przypłacił życiem, gdyż w drodze powrotnej umarł wskutek ogromnego chłodu i przebywania w rozrzedzonym powietrzu.

Pierwszym, który powziął projekt lotu w balonie hermetycznie zamkniętym i który powrócił żywy ze stratosfery był **prof. August Piccard.**

W r. 1930 projekt prof. Piccarda uważano za szaleństwo i żadne z państw nie chciało udzielić mu pozwolenia na start ze swego terytorium. W rezultacie **prof. Piccard wyjechał do Niemiec,** gdzie mu zbudowano balon. Lot się nie udał.

Prof. Piccard, nie zrażony niepowodzeniem, przystąpił ze swym asystentem **inż. Kipferem** do nowych przygotowań i 27 maja 1931 r. wznieśli się oni na wysokość **16,300 m.** Międzynarodowa federacja aeronautyczna uznała jednak tylko rekord **15,787 m.**

Pierwszy ten lot nie odbył się bez przygód. Na 15 tys. m. zacięła się klapa pod wpływem promieni słonecznych, gaz w powłoce się rozszerzył i balon w ciągu kilku godzin przebywał w górze wbrew woli pilotów. Dopiero po zajściu słońca balon opadł. Nauka nie uzyskała wielkich wyników z tego pierwszego lotu. Prof. Piccard wskazał jednak, iż lot do stratosfery nie jest czymś niemożliwym. Wskazał również, że tam znajduje się rozwiązanie problemu przyszłej komunikacji między poszczególnymi częściami świata.

W rok później prof. Piccard wystartował (18 sierpnia w Zurychu). Osiągnął wtedy wysokość **16,201 m.** Po wylądowaniu oświadczył, iż od tej chwili tylko lot na wysokość dwukrotnie wyższą może przynieść nauce ciekawe zdobycze.

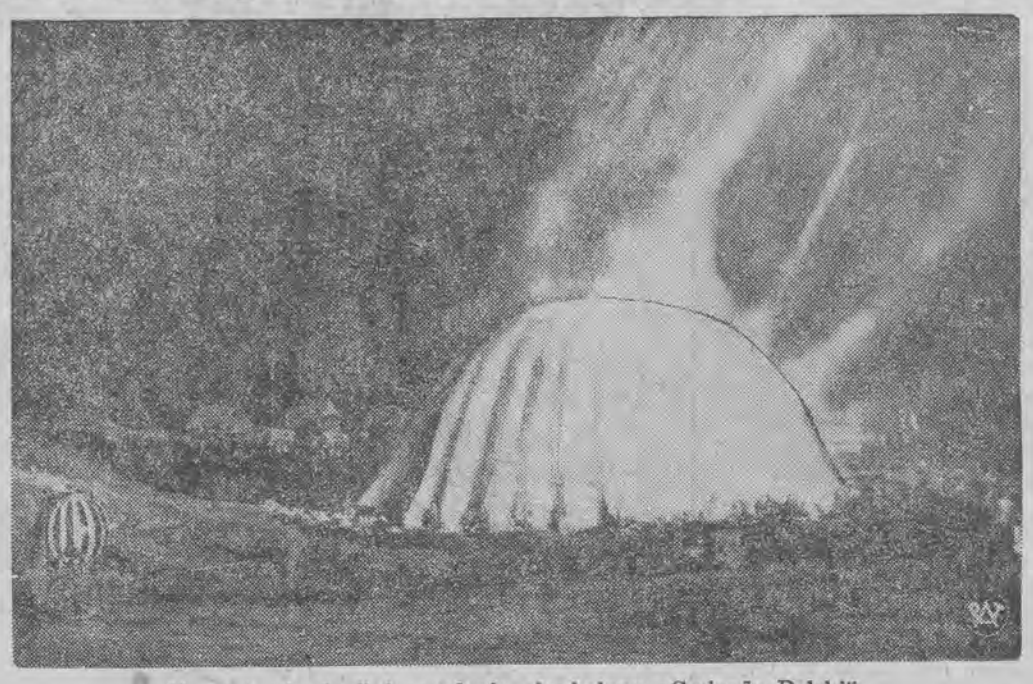

Moment eksplozji i zapalenia się balonu „Gwiazda Polski".

Rekord prof. Piccarda utrzymał się do czasu wzlotu trzech sowieckich pilotów, **prof. Prokofiewa, Birnbauma i Godunowa,** którzy w dniu 30 września 1933 r. w gondoli hermetycznie zamkniętej wznieśli się na wysokość **18,500 m.**

Rekord prof. Prokofiewa biją amerykanie: **komandor prof. T. Settle i mjr. Fordney,** osiągając wysokość 18,665 m.

Bardzo starannie przygotowany lot do stratosfery rosyjskiego balonu **„Ossoawiachimu 2",** który odbył się w styczniu 1934 r., **zakończył się straszną katastrofą,** w której stracili życie wszyscy trzej piloci: **Fedesienko, Wasienko i Usyskin.** Podczas schodzenia oberwała się gondola i spadła na ziemię. Przyczyną nieszczęścia było zużycie wszystkiego balastu przy wznoszeniu się na pułap i niepozostawienie balastu na schodzenie. Wskutek tego balon, spadając, rozwijał coraz to większą szybkość, niehamowaną z powodu braku balastu, na skutek tego liny podwieszenia gondoli pękły.

Następny z kolei lot oficerów amerykańskich **mjr. Kepnera** oraz **kpt. Stevensa i kpt. Andersena** również miał **dramatyczny przebieg.** Na wysokości 18,000 m. dolna część powłoki balonu rozdarła się i „Explorer 1" musiał schodzić, przy czym piloci **uratowali życie, skacząc ze spadochronami.**

W tym samym roku Belgia organizuje już ze swego terytorium trzeci z kolei lot. **Dr. Max Cosyns,** asystent prof. Piccarda w towarzystwie **Van der Elstra,** wyleciał w dniu 18 sierpnia z Hour Havanne w Ardenii i po osiągnięciu 16,000 m., wylądował w Jugosławii. Był to ostatni lot belgijski.

W dwa miesiące później **prof. Jan Piccard,** brat Augusta, leci wraz z żoną na wysokość **17,550 m.**

Pani Jannette Piccard była **pierwszą kobietą,** która wykonała lot do stratosfery i otrzymała licencje pilotki balonowej, specjalnie dla pilotowania swego męża w lotach do stratosfery.

W czerwcu 1935 r. odbył się jeszcze jeden sowiecki lot: **Chrustofila i Priluckiego,** którzy osiągnęli wysokość **22,066 m.**

Niepowodzenie „Exploresa I" nie zraziło amerykanów z 12 lipca 1935 r. Narodowe geograficzne towarzystwo łącznie z armią powietrzną Stanów Zjednoczonych pokusiło się powetować poprzednie niepowodzenie z 28 lipca 1934 r.

Po raz pierwszy w historii balonów użyto helu zamiast wodoru i dlatego musiano wybudować większy balon niż poprzednie. Objętość balonu po wypełnieniu wynosiła 10,500 m. kwadratowych.

Tymczasem **zdarzyło się nieszczęście, bo po napełnieniu gazem, gdy był już gotowy do lotu, nastąpiła eksplozja.** Wypadku z ludźmi nie było chociaż niektórzy z obsługi omal nie podusili się pod ciężką powłoką, która na nich spadła.

Staraniem narod. geograf. tow. wykonano **„Explorer 6". Kpt. Albert Stevens i kpt. Orvil Andersen** wystartowali z Rapid City (południowa Dacota) i osiągnęli rekordową wysokość **22,066 m.**

Polacy zamierzali pobić rekord Stevensa. Staranne przygotowania i doskonały sprzęt dawały gwarancję dobrego wyniku lotu. Tymczasem wypadek pokrzyżował zamiary i spowodował odłożenie startu.

(Pol. Zbr.).

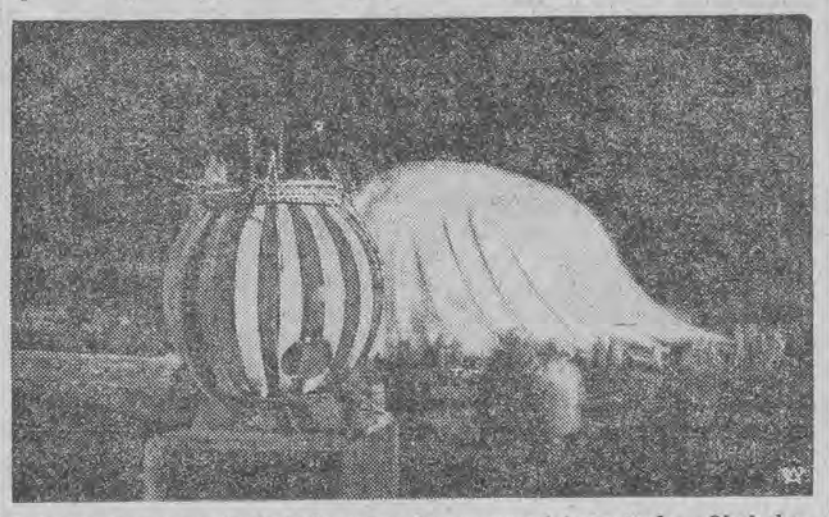

Jedna z faz napełniania balonu wodorem przed katastrofą. Obok balonu widoczna gondola.

Sala Filharmonii tel. 213-84 DZIŚ,

„BURZA"

„Folks un jugnt-teater" Kier. Klara Segałowicz Dyr. Zarz. M. Mazo

powtórzenie **arcydzieła Wiliama Szekspira** w rewelacyjnej obsadzie najlepszych sił sceny żydowskiej. Przekład: Aron Cejtlin. Inscenizacja: **Leon Schiller.** Reżyseria: Maksymilian Wiskind. Dekoracje i kostiumy Władysław Daszewski. Muzyka: Artur Malawski. Choreografia: Tatiana Wysocka. = Bilety już do nabycia w kasie Filharmonii.

Nakładem Łódzkiego Okręgowego Komitetu Robotniczego Polskiej Partii Socjalistycznej wydana została broszura p. t.

„Czarna Księga Endecji"

Broszura zawiera b. wiele ciekawego i źródłowego materiału o działalności endecji na przestrzeni ostatnich 30 lat. Broszura opisuje: ugodę endecji wobec carata i jej moskalofilskie dążenia, stosunek endecji do sprawy Niepodległości, zabójstwo prez. Narutowicza, fałszywy stosunek endecji do chłopów, obrażanie Wojska Polskiego w dniu „Święta Niepodległości", bratanie się endecji z hitleryzmem, prowadzenie walki z handlem „niearyjskim" za hitlerowskie pieniądze, podłoże ideologiczne napadu na ks. Pudra, napad bojówek na strajkujących robotników f. Haeblera i innych fabryk, demagogiczne wystąpienia radnych Obozu Narodowego w Łódzkiej Radzie Miejskiej i szereg innych spraw.

Broszura zawiera 48 stron druku, 11 rysunków.

Broszura „Czarna Księga Endecji" powinna być przeczytana przez wszystkich ludzi pracy i wszystkich demokratów i antyfaszystów.

Cena broszury 10 groszy.

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowskiej - Dancerowej, Zgierska 63, W. Groszkowskiego, 11 Listopada 15, T. Karlina, Piłsudskiego 54, R. Rembielińskiego, Andrzeja 28, J. Chądzyńskiej, Piotrkowska 165, E. Millera, Piotrkowska 46 G. Antoniewicza, Pabianicka 56, J. Unieszowskiego, Dąbrowska 24-a

POWTÓRNA REJESTRACJA ROCZNIKA 1918. — Dziś winni się stawić do rejestracji w wydziale wojskowym zarządu m. Łodzi przy Al. Kościuszki 19, mężczyźni rocznika 1918, zamieszkali na terenie III komisariatu o nazwiskach na litery N, O, oraz zamieszkali na terenie IX kom., o nazwiskach na litery od G do L włącznie.

KONTROLA SKLEPÓW. — Zgodnie z zarządzeniem władz starościńskich w ciągu ostatnich kilku dni organa policyjne przeprowadziły kontrolę sklepów spożywczych i innych zakładów handlowych, zwracając szczegółową uwagę czy podane są ceny na artykułach wystawionych na sprzedaż.

W wyniku kontroli w kilkudziesięciu wypadkach spisano protokóły i winnych pociągnięto do odpowiedzialności karnej za wykroczenia.

„TABARIN"
PAŹDZIERNIK
ROBERT and his 4 BEAUTIES
Atrakcja światowa
LAMBETH WALK
Najnowszy przebój taneczny
? KARUZELA ?

MYCIE WŁOSÓW BEZ MYDŁA I SKŁADNIKÓW ALKALICZNYCH!
Dopóki wierzymy w mycie włosów jedynie mydłem, jesteśmy narażeni na szkodliwe działanie składników alkalicznych, wchodzących w skład szamponów zawierających mydło Lecz to już minęło: na podstawie najnowszych badań udoskonalony nowy szampon „Bez Mydła" Czarna główka, myje włosy bez mydła, nie działając alkalicznie. Nie wytwarza w najtwardszej nawet wodzie osadu wapiennego, dlatego też nie pozostawia żadnego szarego nalotu na włosach Uzyskują one piękniejszy, naturalniejszy połysk, lepiej się układają i trwalej zachowują ondulację. Do nabycia w 2-ch odmianach: do ciemnych i jasnych włosów. A więc, przy najbliższym myciu włosów użyjecie szamponu „Bez Mydła" Czarna główka.

Nie żałuj grosza na budowę szkół!

Kontrola nieruchomości łódzkich

Dalsza akcja władz zmierza do usunięcia rażących zaniedbań technicznych

Zdarzające się ostatnio katastrofy budowlane miały za przyczynę rażące zaniedbania ze strony właścicieli nieruchomości w utrzymywaniu budynków. Stwierdzono przez rzeczoznawców budowlanych, że poszczególne elementy budynków bywają remontowane jedynie tylko powierzchownie i to w lwiej części przypadków przez przygodnych, nie mających odpowiedniego przygotowania i odpowiednich uprawnień robotników. Części konstrukcyjne natomiast, mające wpływ na statyczność budynków, pozostawiane są z reguły bez najmniejszego remontu i bez należytej opieki technicznej. Ten stan rzeczy powoduje katastrofy, które w skutkach swoich obciążą przede wszystkim właścicieli nieruchomości.

W związku z tym magistrat wezwał właścicieli domów, by niezwłocznie:

1) dokonali przez uprawnionych rzeczoznawców budowlanych technicznych oględzin swoich nieruchomości,

2) dokonali gruntownego remontu tych części konstrukcyjnych budynków, które mają decydujący wpływ na statyczność budynków.

Zaznacza się, że remont winien być dokonany pod nadzorem technicznego kierownika robót, który przed dokonaniem remontu podpisać winien w inspekcji budowlanej deklarację dozoru technicznego.

Sprawozdania osób, które dokonały technicznych oględzin budynków, winny być przesłane inspekcji budowlanej do wiadomości w terminie najpóźniej do dnia 15 listopada 1938 roku.

Zarząd miejski nadmienia, że w stosunku do tych z pośród właścicieli nieruchomości, którzy nie dopełnią czynności, o których mowa powyżej, zmuszony będzie zastosować najsurowsze rygory i sankcje karne

Dwa domy grożą zawaleniem

Rodzina zabitego Juśkiewicza wystąpiła do sądu o odszkodowanie

Związek lokatorów i sublokatorów województwa łódzkiego (Piotrkowska 107) powiadomił wczoraj inspekcję budowlaną o **katastrofalnym stanie domów przy ulicy Dolnej 10 i Piasta nr. 19.**

Dom przy ul. Dolnej 10 należy do Józefa Krefelda. **Ściana szczytowa tego budynku zarysowała się i grozi zawaleniem.** Duże niebezpieczeństwo grozi lokatorowi Trzebieckiemu, u którego w pokoju ściana popękała.

W domu przy ul. Piasta 19 z zw. **„narożniki" są zupełnie spruchniałe i również ten drewniany budynek w każdej chwili może się zawalić.** Duże niebezpieczeństwo grozi rodzinom lokatorów Remkiewicza i Merlińskiego.

Poza tym powiadomiono inspekcję budowlaną, że **w domu I. Rotmana przy ul. Zachodniej 24 grozi zawaleniem sufit w mieszkaniu Pinkusa Szlamowicza z powodu przegniłych stropów.**

Władze budowlane wydały właścicielom powyższych domów zarządzenie przeprowadzenia natychmiastowego remontu.

*

Rodzina Hersza Juśkiewicza (Brzezińska 32), który poniósł śmierć wskutek upadku ze schodów, **zgłosiła się do związku lokatorów z prośbą, by adwokat związku skierował skargę do sądu przeciwko właścicielom domu o odszkodowanie w kwocie 8,000 zł.**

Zainteresowanie wyborami wzrasta

Za nawoływanie do bojkotu wyborów aresztowano działaczy „narodowych" w Rudzie Pabianickiej

W Łodzi nikt nie zrezygnował z kandydatury do sejmu

Zgodnie z obowiązującym kalendarzem wyborczym do sejmu, **w dniu wczorajszym upłynął termin zgłaszania przez wybranych kandydatów na posłów zgody na kandydowanie.**

W ścisłym związku z tym do okręgowych komisji wyborczych wpłynęły w ciągu wczorajszego dnia odpowiednie oświadczenia. **Nikt nie zrezygnował z kandydatury do sejmu.** Jedynie w 17 okręgu oświadczenia o zgodzie na kandydowanie **nie nadesłał p. Stefan Kasznicki,** ale jak wiadomo, nie mógł on wogóle kandydować, ponieważ jest urzędnikiem skarbowym, który pełni służbę na terenia wszystkich łódzkich okręgów wyborczych.

Już jutro komisje okręgowe **przystąpią do zbadania, czy wpisani na listę kandydaci na posłów mają prawo wybieralności** i t. p.

Należy podkreślić, że kandydować można tylko w jednym okręgu. Posłem może być każdy obywatel, mający prawo wybieralności niezależnie od miejsca zamieszkania w kraju, lub zagranicą, choćby nawet nie był wciągnięty do spisu wyborców. **Pod pojęciem prawa wybieralności ordynacja rozumie, iż kandydat posiada obywatelstwo polskie i ma ukończonych 30 lat.**

Zatwierdzenie kandydatów łódzkich do sejmu nastąpi w ciągu najbliższych kilku dni.

*

Akcja wyborcza na terenie Łodzi, jak już pisaliśmy, rozwija się bardzo intensywnie. Wszelkie przygotowania robione są przez komitety wyborcze w szybkim tempie.

Jak słychać, **w najbliższą niedzielę odbyć się ma w Łodzi znowu kilkadziesiąt wieców i zgromadzeń.**

Według uzyskanych przez nas informacji, na niektórych z tych zgromadzeń **wystąpić mają z mowami kandydackimi po raz pierwszy sami kandydaci.**

Dotyczy to szczególnie kandydatów OZN. i niepodległościowców, jak i kandydatów organizacji pracowniczo - robotniczych, a szczególnie unii zw. zaw. prac. umysłowych i ZPZZ.

Wczoraj ukonstytuował się w Łodzi **pracowniczy komitet wyborczy.** W skład komitetu weszły wszystkie organizacje, należące do unii zw. zaw. prac. umysłowych, związki urzędników państwowych (stow. prac. państwowych, zw. prac. skarbowych i zw. nauczycielstwa polskiego), związek pracowników samorządowych i szereg innych.

Komitet podejmuje akcję o przeprowadzenie do sejmu kandydatów pracowniczych: w okręgu 16-ym — **b. posła Wadowskiego,** oraz w okręgu 17 — **prezesa ZNP. p. Dutkiewicza.**

*

Bardzo ożywione tempo mają **przygotowania wyborcze na terenie powiatu łódzkiego i całego województwa.**

Sygnalizują o **powstaniu pierwszych komitetów akcji wyborczej dla propagandy wyborów w kilku ośrodkach miejskich naszego regionu.**

W Zgierzu, Sieradzu i Zduńskiej Woli odbyły się w dniu wczorajszym wiece przy udziale kandydatów na posłów.

*

W Rudzie Pabianickiej odbył się wczoraj **wiec, zorganizowany przez Stronnictwo Narodowe. Na wiecu prezes lokalnej endecji i członek zarządu Tadeusz Jędrzejczak (Mickiewicza 31) i Zygmunt Ritt (Piłsudskiego 7) wygłosili przemówienia, w których nawoływali do bojkotu wyborów sejmowych.**

Gdy wiec się skończył, obaj działacze endeccy zostali aresztowani przez funkcjonariuszy bezpieczeństwa i osadzeni w więzieniu.

Będą oni odpowiadać z art. 156 K. K. Sprawy ich zostaną wraz z oskarżeniem niezwłocznie skierowane do sądu.

*

Na dzień dzisiejszy zwołane zostało w Łodzi **zebranie rady obwodowej OZN.** Odbędzie się ono w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 104 o godz. 17-ej. **Przedmiotem obrad będą wybory do sejmu i senatu, oraz taktyka w okresie trwania kampanii wyborczej.**

Dzisiaj obradować będą również komitety wyborcze **Chadecji** i komitet **żydowski.**

Zwołano także szereg zebrań w **związkach b. wojskowych,** zrzeszonych w Federacji PZOO.

(g)

2 miesiące aresztu za niszczenie ogłoszeń wyborczych

Starosta powiatowy łaski na rozprawie karno - administracyjnej **za niszczenie ogłoszeń o wyborach do sejmu i senatu ukarał Kozłowskiego Stanisława i Kolasę Stanisława, zamieszkałych w Kudrowicach po 2 miesiące aresztu.**

„W.I.Z.O."

Dziś, w środę, 19 b. m. o godz 2-ej w lokalu własnym (Piotrkowska 86) herbatka towarzyska, połączona z referatem d-ra M. Kleinbauma z Warszawy n. t. „Obecna sytuacja narodu żydowskiego". Wstęp wolny dla członkiń i wprowadzonych gości.

W piątek, dnia 21 b. m. o godz. 17-ej zebranie towarzyskie członkiń, które zagai prof. R. Spirtówna referatem n. t. „Święta uroczyste — historia — tradycja — obrzędowość".

PROFESOR WILCZUR
Genialne wcielenie aktorskie
K. Junoszy-Stępowskiego
wkrótce
w „Grand-Kinie"

Przez ekran przewinie się korowód postaci, znanych z filmu
„ZNACHOR"
Barszczewska
Ćwiklińska
Relewicz-Ziembińska
Zacharewicz
Węgrzyn
Woszczerowicz
Damięcki
i inni.
Arcyfilm, który pobił wszystkie rekordy
„ZNACHORA"

GRAND-KINO
Pocz. 4. 6. 8. 10
Ostatnie 2 dni!
Jedyna w bieżącym sezonie komedia polska
PAWEŁ i GAWEŁ
Ponadto w programie: Śląsk Zaolzański wraca do Polski
W 3-im tygodniu REWELACYJNA ZNIŻKA CEN
Na wszystkie seanse: III-85 gr., II-1.09 i I-1.50

Kto zgubił 150 zł.?

Na ulicy Piotrkowskiej jakiś przechodzień znalazł 150 zł. gotówką. Uczciwy znalazca udał się do V komisariatu policji, gdzie złożył znalezione pieniądze.

Prawy właściciel może się zgłosić po odbiór zguby do V komisariatu policji przy ul. Piłsudskiego 38 w godzinach urzędowych

Kronika reporterska województwa łódzkiego

We wsi Zabłocie, pow. wieluńskiego w mieszkaniu rolnika **RÓŻAŃSKIEGO** w czasie poprawin wesela doszło między uczestnikami do rozprawy nożowej. Ciężko ranni zostali: Jan **STRZELCZYK**, któremu wypruto nożem jelita, Stanisław **WARDĘGA** i Józef **WARDĘGA**. Strzelczyk po przewiezieniu go do szpitala, zmarł. Stan Wardęgów, umieszczonych również w szpitalu jest bardzo ciężki. Policja dokonała kilku aresztowań.

*

Na szosie pod Pabianicami został napadnięty Wacław **CZERNY** z Warszawy (Leszno 94). Sprawcy zadali mu szereg ciosów tępymi narzędziami w głowę, po czym zbiegli. Lekarz stwierdził u Czernego złamanie szczęki i ogólne obrażenia.

*

Na stacji kolejowej w Słotwinach pod pociąg osobowy nr. 630 wpadł robotnik stacyjny Józef **GŁUCH**. Poniósł on śmierć na miejscu.

*

W folwarku Kozuby, pow. łęczyckiego wybuchł pożar, który zniszczył całe gospodarstwo Marii **CHOJNACKIEJ**. Oblicza ona swe straty na 80.000 złotych. Pożar powstał wskutek zaprószenia ognia przez służbę folwarczną.

*

We wsi Mokrosin pow. łaskiego w zagrodzie Jana **PRUSZYŃSKIEGO** powstał pożar. Pożar zniszczył zabudowania gospodarskie. Straty wynoszą 5.000 zł. W czasie akcji ratunkowej został ciężko poparzony Kazimierz **PRUSZYŃSKI**.

*

We wsi **Bliznów, pow. sieradzkiego** w czasie polowania Julian **SZTOLC** z Pabianic przez nieostrożność postrzelił z dubeltówki w głowę 14-letniego Antoniego **JURKA**, który brał udział w nagonce. Chłopca w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala. — Sprawca został przez policję zatrzymany. (l)

Krawcy pogodzili się z kuśnierzami

Kelnerzy zabiegają o wprowadzenie podziału pracy

W ubiegłym tygodniu, jak donosiliśmy, **wybuchł zatarg między cechem kuśnierzy, a cechem krawców na tle mylnej interpretacji przepisów rozporządzenia ministra przemysłu i handlu w sprawie uprawnień kuśnierzy w dziedzinie wykonywania robót futrzarskich.**

Cech kuśnierzy opublikował specjalny komunikat, w którym **zagroził niszczeniem futer, jakie znalezione zostaną w warsztatach krawieckich**, nieuprawnionych do przyjmowania robót futrzarskich.

Ponieważ oba cechy przekroczyły swe kompetencje, odbyło się w dniu wczorajszym w Izbie Rzemieślniczej **specjalna konferencja poświęcona temu zagadnieniu, pod przewodnictwem dyr. Dobosza.**

W konferencji wzięli udział przedstawiciele urzędu wojewódzkiego, zarządu m. Łodzi i obu cechów.

Po dyskusji ustalono, że **oba cechy opublikują odpowiedni komunikat, a zarząd miejski ze swej strony zaostrzy kontrolę, aby uporządkować kwestię wykonywania robót futrzarskich.**

W ten sposób zatarg między cechami został zlikwidowany.

*

Przed kilku tygodniami **związek kelnerów podjął akcję o podział pracy i zatrudnienie bezrobotnych kelnerów.** Projekt związku przewidywał ograniczenie czasu pracy dla kelnerów **do 4 dni po 12 godzin**, z tym, że pozostałe 36 godzin pracy podzielone zostanie między trzech bezrobotnych kelnerów na każdych czterech obecnie zatrudnionych.

Konferencje odbyte w tej sprawie z przedstawicielami pracodawców **nie doprowadziły do porozumienia.** System podziału wprowadzony został tylko w nielicznych restauracjach i cukierniach. W związku z tym związek kelnerów zamierza podjąć dalszą akcję o upowszechnienie swego projektu.

Najserdeczniejsze współczucie p. **Epsteinowej** oraz **Córkom** z powodu śmierci

b. p. **SALOMONA EPSTEINA**

wyrażają **M. i J. Rakowie i M. Buchwajc**

Poradnia P.K.O. ułatwi obywatelom gospodarkę finansową

Z dniem 15 października b. r. PKO uruchamia dla swych klientów specjalną „Poradnię", której zadaniem będzie śpieszyć z życzliwą radą w różnych problemach życia codziennego.

Głównym celem poradni będzie udzielanie porad w sprawach finansowych, związanych z gospodarką pieniądza, układaniem budżetu domowego, planowaniem wydatków, lokatą kapitałów, wyjaśnianiem przepisów finansowych itp. Poza tym porady będą udzielane i w innych sprawach, jak np. prawnych, za wodowych it. **Odpowiedzi** z zakresu spraw wymagających specjalnych wiadomości **będzie** udzielał specjalnie **zaangażowany do tego celu personel fachowy.**

Wszystkie porady będą udzielane bezpłatnie, a więc poważny nakład kosztów, związanych z uruchomieniem i prowadzeniem poradni, **poniesie w całości PKO.** Mimo to jednak PKO w najmniejszym stopniu nie traktuje poradni jako swego instrumentu propagandowego, lecz jako akcję społeczno - wychowawczą, która z jednej strony ma ułatwiać obywatelom racjonalną gospodarkę finansową, z drugiej zaś strony pomagać w rozstrzygnięciu wszelkiego rodzaju zagadnień życiowych.

W ten sposób w możliwie szerokim zakresie będzie realizowana zasada, że PKO jest nie tylko instytucją finansową, lecz również życzliwym i doświadczonym przyjacielem oraz doradcą każdego obywatela.

PKO służyć będzie w zakresie wymienionych porad również i czytelnikom „Głosu Porannego".

Znów skradziono samochód

Późną nocą aresztowano 3 złodziei

Donosiliśmy ostatnio o kilku wypadkach **kradzieży z centralnych ulic miasta samochodów**, które następnie znajdywano za miastem w stanie rozmontowanym.

Wskazywało to na to, że na terenie Łodzi grasuje zorganizowana banda, trudniąca się kradzieżami samochodów. Energiczne śledztwo nie doprowadziło jednak do ujęcia sprawców.

Wreszcie w dniu wczorajszym **wpadli oni zupełnie niespodziewanie w ręce policji.** A miało to miejsce przy kolejnej kradzieży samochodu.

Onegdaj o godz. 8.30 wieczorem Józef **BRZOZOWSKI** (Wólczańska 80) szofer przemysłowca Jana **LANDAUA** (Piotrkowska 260) zajechał samochodem swego chlebodawcy przed dom przy ulicy Wólczańskiej 80 wstąpił do mieszkania na kolację, pozostawiwszy na ulicy auto.

Skorzystali z tego trzej złodzieje. **Wsiedli do auta i szybko odjechali.** Gdy Brzozowski stwierdził kradzież natychmiast zawiadomił o tym policję. Rozesłano odpowiednie telefonogramy do wszystkich komisariatów policji i posterunków na krańcach miasta.

W późnych godzinach nocnych patrol policji z 9 komisariatu zatrzymał na ulicy Rokicińskiej **samochód, który wyglądem przypominał opisany w telefonogramie.** Siedzący w samochodzie trzej mężczyźni na widok policji usiłowali zbiec. Zatrzymano ich jednak. Przyznali się z miejsca, że **jadą nie swoim samochodem, lecz, jak zeznali, auto „zabrali" dla żartu, by się trochę przejechać i że zamierzali je z powrotem zwrócić właścicielowi.**

Wszystkich trzech złodziei osadzono w areszcie przy wydziale śledczym. Nazwiska aresztowanych ze względu na dobro dalszego śledztwa nie mogą być na razie ujawnione. (li)

Nagroda literacka w sumie 50.000 dolarów

Najwyższą nagrodę literacką świata Harpera, wynoszącą 50 tysięcy dolarów, przyznano w Nowym Jorku w roku bieżącym **FRYDERYKOWI PROKOSCHOWI** za powieść reportażową **„Azjaci".** Powieść ta uzyskała w krótkim czasie **nakład z górą miliona egzemplarzy.**

STUDIA NA UNIWERSYTETACH ZAGRANICZNYCH

Zarząd Auxilium Academicum Judaicum uruchomił specjalny referat w sprawie studiów na uniwersytetach zagranicznych, udzielający na podstawie źródłowych publikacji uniwersytetów angielskich, francuskich, duńskich, holenderskich, szwedzkich i innych, informacji co do warunków przyjęcia, czasu trwania studiów itp. Referat czynny jest pod nadzorem członka zarządu A. A. J. dr. D. Helmana, codziennie w godzinach od 3—6 po południu w lokalu Żyd. Komitetu Gospod., ul. Legionów 17, parter.

Listy do Redakcji

Wielce Szanowny Panie Redaktorze!

W związku z ukazaniem się wzmianki w Nr. 284 poczytnego pisma Pańskiego, proszę Pana Redaktora o pomieszczenie następujących paru słów sprostowania. Nie jestem profesorem Wolnej Wszechnicy Polskiej i nie miał miejsca fakt przekazania mi katedry. Natomiast wykłady moje na Wszechnicy należą do zakresu t. zw. wykładów zleconych.

Proszę przyjąć, Panie Redaktorze, wyrazy wysokiego szacunku i poważania.

St. Więckowski.

Z KLUBU DEMOKRATYCZNEGO W ŁODZI

Klub Demokratyczny i Stronnictwo Demokratyczne przeniosły się z dniem 16 b. m. do nowego lokalu, przy ulicy Kilińskiego 49, front, parter.

W lokalu tym odbędzie się: w środę dnia 19 b. m. o godzinie 19.30 zebranie Sekcji Młodych; w czwartek, dnia 20 b. m. o godzinie 19.30 zebranie wszystkich członków dla przeprowadzenia dyskusji nad referatem w sprawie istoty faszyzmu; w piątek 21 b. m. posiedzenie komisji organizacyjnej Stronnictwa Demokratycznego; w niedzielę, dnia 31 października o godzinie 11-ej doroczne walne zgromadzenie Klubu Demokratycznego.

Pożar w fabryce A. Berlińskiego

Straty wynoszą ponad 5.000 złotych

Wczoraj w południe wybuchł groźny pożar w przędzalni Abrama BERLIŃSKIEGO przy ul. 6 Sierpnia 17.

Od iskry z t. zw. „wilka" zapalił się kurz fabryczny. Płomienie momentalnie przerzuciły się na nagromadzone zapasy bawełny.

Zaalarmowano niezwłocznie centralę straży ogniowej. Na miejsce przybyły plutony IV, VI i VII. Kierownictwo nad akcją ratunkową objęli naczelnicy Kos i Koman.

W porę opanowano sytuację, jednakowoż dogaszanie płomieni trwało przez blisko 2 godziny, gdyż trzeba było przerzucić wielkie ilości bawełny, by zalać wodą ogniska.

Pożar strawił znaczną ilość bawełny. Pozatym zalane zostało urządzenie sali fabrycznej i maszyny. Ogólnie straty obliczane są na przeszło 5000 złotych. (l)

WYJAŚNIENIE.

W związku z naszą wiadomością o zatrzymaniu w kinie przy ul. Cegielnianej dwuch chłopców pod zarzutem kradzieży na szkodę S. Celcera (Zawadzka 39), wyjaśniamy, iż Chaim Win (Gdańska 18) żadnej winy nie ponosi, a był przez policję przesłuchany jedynie jako świadek.

BIBLIOTEKA im. B. BOROCHOWA
Zachodnia 59, tel. 191-50

urządza w piątek, dnia 21.10 o godz. 8.30 wiecz. abonamentowe przedstawienie świetnej bohaterskiej komedii p. t. **„Cyrano de Bergerac"** Rostanda.

Bilety po cenach abonamentowych do nabycia w Bibliotece B. Borochowa, ul. Zachodnia 59, tel. 191-50, tylko do czwartku, dn. 20.10 godz. 10 wiecz.

Uwaga! Nasze przedstawienia abonamentowe odbywają się normalnie co piątek, a bilety nabywać można w danym tygodniu tylko do czwartku włącznie.

Po „Dziewczętach z Nowolipek" —

GRANICA!

Rok mija od chwili ukazania się na polskich ekranach wspaniałej powieści Poli Gojawiczyńskiej „Dziewczęta z Nowolipek". Zachęcony kolosalnym powodzeniem tego filmu, reżyser Józef Lejtes, postanowił znów sięgnąć do skarbnicy literatury polskiej, by znaleźć w niej arcydzieło, które potrafiło by wywołać zainteresowanie i oddźwięk we wszystkich sferach społeczeństwa.

Długi okres poszukiwań za tematem został uwieńczony pomyślnym rezultatem. Józef Lejtes, człowiek o wielkich możliwościach twórczych i oryginalnym sposobie realizowania na ekranie myśli i idei, postanowił przystąpić do realizacji filmowej znakomitej powieści Zofii Nałkowskiej — „Granica".

„Dziewczęta z Nowolipek" — walczyły o szczęście i miłość. — Bohater „Granicy" również walczy o prawo do miłości. „Dziewczęta z Nowolipek" odzwierciadlały najgłębsze przeżycia młodych dziewcząt. „Granica" jest dramatem mężczyzny, który znalazł się „w sieci". Z jednej strony miłość prawdziwa — z drugiej przekleństwo przypadkowego romansu miało zaważyć na jego życiu.

Po „Dziewczętach z Nowolipek", ambicją reż. Józefa Lejtesa i wytwórni „Parlo-film" było stworzenie równie wartościowego i wielkiego filmu.

Istotnie „Granica" jest szczeblem wzwyż w karierze reżysera Lejtesa. Dzięki wytężonej jego pracy, temat „Granicy", niezwykle pasjonujący, głęboki, aktualny — ujęty pięknie we wspaniałe ramy realizatorskie, stał się jeszcze bardziej pasjonujący, wzruszający treścią, przejmujący realizmem ujęcia.

Podobnie, jak po obejrzeniu „Dziewcząt z Nowolipek", nie prędko można było zapomnieć o tych dziewczynach, Bronce, Francie, Amelce i Kwirynie, które rzuciły wszystko i zamieniły ciasne Nowolipki na cały świat, tak samo „Granica", która stoi na realnym gruncie ludzkiego życia, która maluje rzeczywistość taką, jaką ona jest w istocie, pozostawi raz na zawsze niezapomniane wrażenia.

„Granica" — to film, który jest realizacją wielkich ambicji artystycznych.

Premiera tego niezwykle wartościowego arcydzieła odbędzie się dziś, w kinie „Casino".

BIBLIOTEKA IM. B. BOROCHOWA
ul. Zachodnia 59, tel. 191,50

urządza w piątek, dnia 21.10 r. b. o godz. 9.15 wiecz. wielkie ulgowe przedstawienie Folks un Jugnt - Teater pod kierown. Klary Segałowicz. Dyr. zarz. M. Mazo. Odegrana będzie cudowna fantazja **„Burza"** Wiliama Szekspira.

Bilety po cenach najniższych do nabycia w Bibliotece im. B. Borochowa, ul. Zachodnia 59, tel. 191-50 codziennie od godz. 11 do 2 po poł i od 4 do 10 wiecz.

Dnia 6 listopada każdy obywatel spełni swój obowiązek i przez oddanie głosu zadecyduje o wyborze posłów

Wczoraj w Łodzi...

— Do kantoru Feliksa **KOSTRZEBY** (Nowo-Polska 18) dostali się włamywacze, którzy skradli maszynę do pisania „Underwood", wartości około 500 złotych i z łupem zbiegli.

— Józef **KLIMCZAK**, będąc w stanie nietrzeźwym przenocował w mieszkaniu nieznanej mu kobiety, przy ul. Krakusa 13. Gdy Klimczak zrana się obudził, stwierdził, że skradziono mu portfel z zawartością 1.260 zł. Właścicielka mieszkania, która niewątpliwie dopuściła się kradzieży, zbiegła. Ściga ją policja.

— Wyszła z domu i zaginęła 15-letnia Małgorzata **SMETANA** (Felsztyńskiego 7), za którą policja wszczęła poszukiwania.

— Przy ul. Odyńca 19 nastąpił wybuch benzyny. Ciężko poparzony został Czesław **OKUPSKI**, tamże zamieszkały.

W czasie wynikłej bójki przy ul. Suwalskiej 18 ciężko zraniono lokatora tej posesji Franciszka **BALCERSKIEGO**. —

— Przy zbiegu ulic Sienkiewicza i Przejazd został napadnięty i pobity Icek **OPOCZYŃSKI** (11 Listopada 58).

— Na ul. Zgierskiej dostał ataku szału Stanisław **MILCZAREK** (Limanowskiego 72).

— Przy ul. Jakóba 13 spadł w czasie jazdy z wozu i rozbił sobie głowę 17-letni Wacław **BEKER** (Pomorska nr. 37).

— Przy ul. Rawskiej nr. 16, doszło do bójki na noże. Ciężko ranny został Aleksander **ZARZYCKI**, tamże zamieszkały, zaś Dawid **SREBRNOGÓRA** — (Pogonowskiego 30) dostał ataku serca. —

— W cieplarni, przy ulicy Brzezińskiej 128 uległ w nocy zaczadzeniu **S. KARWACKI**, którego w stanie bardzo groźnym przewieziono do szpitala.

— Przy zbiegu ulic Żeromskiego i Legionów został pobity Mojżesz **POZNERSON** (Śródmiejska 65).

— Przy ul. Zgierskiej 11 targnął się na życie Abram Altman, który poderżnął sobie gardło. Denata zdołano uratować od śmierci. Przyczyna samobójstwa — złe warunki materialne.

— W szpitalu w Radogoszczu zmarła 25-letnia Marianna **KAŁUSZKA**, mieszkanka Łodzi, która ub. niedzieli w mieszkaniu swej siostry przy ulicy Karola 1 w Konstantynowie targnęła się na życie.

Józefa **OZUBAKOWSKA** (Żeligowskiego 1) porzuciła w wydziale opieki społecznej zarządu miejskiego (Zawadzka 11) dwoje dzieci: 7-letnią Jadwigę i 6-letnią Dorotę. (l)

Sąd starościński skazał:

Edwarda **MILLERA** (Częstochowska 22) — na 2 miesiące bezwzględnego aresztu, za to, iż będąc w stanie nietrzeźwym, napastował na ulicy przechodniów, grożąc im rewolwerem i bagnetem.

— Włodzimierza **WOJCIECHOWSKIEGO** z Wiśniowej Góry — na 3 dni bezwzględnego aresztu, za zakłócenie spokoju publicznego.

Surę **KANDEL** (Piramowicza 8) i Stefana **GÓRALCZYKA** (Wilsona 38), po 50 zł. grzywny za nieumieszczenie napisów przeciwpożarowych.

Antoniego **OLEJNICZAKA** (Rejtana 22) na 20 zł. grzywny za samowolę budowlaną.

Moszka **ZAJTMANA** (Limanowskiego 47) na 70 zł. grzywny, za uprawianie handlu mięsem, pochodzącym z potajemnego uboju. Za to samo wykroczenie: Otto **FUKSA** (Krzywa 2) na 70 zł. grzywny, Salę **JARUSZECKĄ** (Żydowska 9) — na 10 zł. grzywny, Mariana **BRZEZIŃSKIEGO** (Napiórkowskiego 37) — na 50 zł. grzywny.

Gustawa **PINTELA** (Gdańska 65) — na 20 zł. grzywny za opieszałe wykonywanie zastępczej służby wojskowej.

Bolesława **KOŁODZIEJCZYKA** (ul. Głowackiego 8) — na 50 zł. za nielegalne prowadzenie biura pośrednictwa służby domowej.

Jana **JÓŹWIAKA** ze Stoków — na 5 dni bezwzględnego aresztu, za samowolne wprowadzenie się do mieszkania, po wyeksmitowaniu go.

B. MONCLA (Piłsudskiego 27) — na 30 zł. grzywny, za urządzenie domu modlitwy bez zezwolenia.

Franciszka **MODRZEJEWSKIEGO** (Nawrot 56) — na 50 zł. grzywny, za niezabezpieczenie wykopu kanalizacyj nego, co spowodowało wypadek.

Szaję **LAZERA** (Narutowicza 40) na 30 zł. grzywny za niepłacenie składek do ubezpieczalni społecznej. Za to samo wykroczenie: Jakóba **JEROZOLIMSKIEGO** (11 Listopada 26) na 100 zł. grzywny, Juliusza **KWIATA** (Piotrkowska 271) na 500 zł. grzywny, Berka **GRINBERGA** (Nawrot 2), Icka **GOLDMANA** (Śródmiejska 28) oraz Chila **TANGERSONA** (Kilińskiego 64) — po 50 zł. grzywny.

Edwarda **SKOBLA** (Franciszkańska 65), karanego już za kradzieże, na 2 miesiące bezwzględnego aresztu, za nielegalne posiadanie rewolweru i nabojów. (l)

Na ławie oskarżonych

Goniec-defraudant oskarżony o podpalenie

Kucharski przyznaje się tylko do kradzieży. — Co znaleziono po pożarze. — Sprawa odroczona do 26 b. m.

Jeszcze świeżo mamy w pamięci **pożar, jaki wybuchł w nocy z 17 na 18 lipca r. b. przy ul. Pierackiego nr. 5, w biurze firmy Ferdynand Rausch S-cy.** Stwierdzono wówczas podpalenie i **znaleziono między papierami świecę.** Stwierdzono też, że żaluzje przy drzwiach i jednym oknie były uniesione.

Oskarżony o wzniecenie pożaru goniec firmy Rausch, Zygmunt **KUCHARSKI** stanął przed sądem okręgowym.

Akt oskarżenia zarzuca pozatym Kucharskiemu, że **zdefraudował na szkodę firmy zł. 412.10 przez podjęcie tej sumy w kasie kolejowej na dworcu Fabrycznym** oraz że skradł z szuflady kasjera firmy 2 maszynki do temperowania ołówków w kształcie samochodzików i **to właśnie w czasie pożaru.**

Na pytanie sądu Kucharski przyznaje się, **że dwukrotnie podjął z kasy kolejowej kwoty, należne firze przywłaszczył sobie 2 maszynki,** aczkolwiek na długo przed pożarem. **Nie przyznaje się natomiast do podpalenia.**

NA ZABAWĘ I WÓDKĘ.

Przew.: Ile oskarżony zarabiał w firmie Rausch?

Osk.: 12 złotych tygodniowo.

— Czy dawał pieniądze do domu?

— Tak. 10 zł. tygodniowo.

— Na co zużył skradzione pieniądze?

— **Na zabawę. Piłem też.**

Dalej oskarżony wyjaśnia, że **pieniądze obiecał zwrócić kasjerowi Łubie,** który nic o tym nie wspomniał kierownikowi firmy.

Świadek Komorowski, naczelnik straży ogniowej, opowiada sądowi o przebiegu akcji ratowniczej. Świadek skonstatował **szalony nieład w biurze, jakgdyby plądrowali w nim złodzieje.**

Sędzia Grochalski: Czy ogień mógł powstać od ogarka papierosa, wrzuconego do kosza do papierów?

Św.: Tak.

Prok.: Czy od ogarka rzuconego w sobotę też?

Św.: Nie.

CO ZGINĘŁO Z SZUFLADY?

Następny świadek, to księgowy **Glazer Gustaw.** On to zauważył, że dwaj odbiorcy powinni byli dawno już wykupić zaliczenia, jednak pieniądze nie wpłynęły dotychczas. Posłał sprawdzić na kolej i **okazało się, że Kucharski pieniądze te podjął.**

Przew.: Co jeszcze zginęło podczas pożaru?

Św.: Wieczne pióro p. Lippego i teczka ze znaczkami pocztowymi. Spłonęła też kartoteka dłużników i wierzycieli i inne księgi.

Przew.: Na podstawie jakich dokumentów można było stwierdzić defraudację?

Św.: Na podstawie kwitariuszy.

— Czy kwitariusze te spłonęły?

— Nie.

BRAK ROZETKI PRZY KASIE.

— Czy kasa była naruszona?

— Brak było jedynie rozetki, zasłaniającej otwór na klucz.

— Kto zapuszczał w sobotę żaluzje?

— Urzędnik Cichoński.

— Czy oskarżony był wtedy w biurze?

— Nie. **Był wysłany do miasta.**

Następny świadek **Łuba Leopold** potwierdza zeznania Glazera co do nieobecności Kucharskiego w sobotę w biurze.

Przew.: Czy jedna osoba mogła podnieść żaluzje zzewnątrz?

Św. Nie, są bardzo ciężkie.

SFAŁSZOWAŁ RACHUNEK.

— Czy zginęły z szuflady świadka maszynki do ołówka?

— Tak. Dwie sztuki.

— Czy świadek stwierdził, aby oskarżony kiedyś kradł.

— **Raz tylko sfałszował rachunek na sznurek na 1 zł.**

Obr: Czy biuro wyglądało na plądrowane przez złodziejów?

Św.: Tak.

Obr. Przez jednego czy kilku?

Św.: Przez kilku.

Świadek Nippe Aleksander, kierownik biura, przybył do pożaru jeszcze w nocy, powiadomiony telefonicznie przez właściciela domu.

Przew.: Czy zginęły panu z szuflady jakieś przedmioty?

Św.: Tak. Wieczne pióro, wieczny ołówek, obrączka i 20 reklamowych scyzoryków, łącznej wartości 300 — 400 złotych.

Świadek **Kucharska Stanisława,** matka oskarżonego, nic nowego do sprawy nie wnosi O defraudacji dowiedziała się od syna. **Na poczet straty zwróciła 24 złote.** Ostatni raz paliła odpadki w piątek. Zamykał żaluzje Cichoński, jej brat.

Św. Kwiatkowski, wywiadowca policji, opowiada szczegółowo o przebiegu śledztwa i stwierdza stanowczo, że oskarżony **podczas aresztowania miał zbrudzone ręce sadzami.**

Sąd po przesłuchaniu świadków postanawia **odroczyć sprawę do 26 b. m. celem powołania dwuch nowych świadków: strażaka, który pierwszy wszedł do biura i Cichońskiego, który w sobotę zapuszczał żaluzje.**

Pobił i zabrał pieniądze

Rabuś skazany na rok więzienia

Dnia 27 sierpnia r. b. wiecz. Walenty **GRUBSKI** na ul. Zgierskiej został zaczepiony przez Edwarda **SKWIRUSA,** który wciągnął podchmielonego już Grubskiego do restauracji i tam zmusił do postawienia wódki.

Gdy wyszli na ulicę Skwirus zażądał pieniędzy na dalszą libację, a gdy Grubski odmówił, **uderzył go pięścią w twarz, zwalił na ziemię i zabrał 20 zł.**

Rabusia zatrzymano po kilku dniach. Wczoraj sąd okr. w Łodzi **skazał Edwarda Skwirusa na 1 rok więzienia**

Uderzył „bykiem" wywiadowcę

Piętnastokrotnie karany złodziej dostał 16-ty wyrok

Przed sądem grodzkim w Łodzi odpowiadał w dn. 4 lipca 21-letni Franciszek **NAWROCKI, poprzednio, mimo młodego wieku, 15 razy** karany. Nawrocki został zatrzymany na gorącym uczynku kradzieży przez wywiadowcę Paprockiego i **sąd skazał go na 2 lata więzienia a następnie umieszczenie w Koronowie.**

Gdy po wyroku Nawrockiego wyprowadzono, **rzucił pod adresem Paprockiego „Łobuzie, odsiedzę, ale cię zgnoję". W pewnej chwili wyrwał się konwojentowi i „bykiem" uderzył Paprockiego w twarz.**

Nawrockiego pociągnięto do odpowiedzialności karnej i wczoraj zasiaadł na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym w Łodzi, który go **skazał na półtora roku więzienia.**

Oskarżyła fałszywie rzeźnika

że ją oszukał na wadze

Charakterystyczna sprawa znalazła się na wokandzie sądu grodzkiego w Łodzi.

W dniu 6 września r. b. Tabacznik sprzedał Bronisławie **SAŁACIE** półtora kilograma mięsa. Po kilku minutach Sałata przybyła z niejaką Janiną Jaskulską i **oświadczyła rzeźnikowi, że oszukał ją na wadze, gdyż dał jej 35 dkg. mięsa mniej.** Gdy rzeźnik nie chciał jej dodać mięsa złożyła zamaldowanie w policji. W rezultacie postawiono rzeźnika w stan oskarżenia.

Na wczorajszej rozprawie wyszedł na jaw pewien szczegół, a mianowicie, że rzekomo poszkodowana wychodząc z jatki Tabacznika **wyrzuciła po drodze kości doważone do mięsa, wobec czego brakowało póź niej na wadze.**

Sąd w rezultacie uniewinnił Chaima Tabacznika.

Groźny moment

— Przysięgam, że już nigdy w życiu nie wezmę do ust ryby!

„NIERUCHOMOŚĆ MIEJSKA"

Numer 10 (za październik) czasopisma „Nieruchomość Miejska" zawiera: Uprawnienia płatników w postępowaniu odwoławczym władz skarbowych — Okólnik min. skarbu w sprawie przedawnienia prawa do dodatkowego wymiaru podatku od nieruchomości (tekst) — Rozporządzenie min. skarbu o zmianie terytorialnego zakresu działania niektórych towarzystw kredytowych (tekst) — Z orzecznictwa sądowego — Poradnia prawna — Pismo okólne o ulgach podatkowych dla właścicieli nieruchomości w związku z akcją w sprawie podniesienia estetycznego wyglądu osiedli (tekst) — Zarządzenie Zarządu Miejskiego w Bydgoszczy o ustaleniu taryfy maksymalnej za prace kominiarskie, wykonywane w m. Bydgoszczy — Rozwój budownictwa w Warszawie w oświetleniu władz budowlanych — Kronika.

Zapisz się na członka Tow. Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych

TEATRY

TEATR POLSKI

Dziś i w czwartek o godz. 16-ej arcydzieło Rostanda „Cyrano de Bergerac" w reżyserii dyr. Karola Borowskiego dla młodzieży szkolnej. Dziś i w czwartek o 20.30 dwa ostatnie powtórzenia komediowego przeboju M Laszla „W perfumerii".

TEATR POPULARNY

Dziś, jutro i pojutrze o 20.15 „Przeprowadzka" K. H. Rostworowskiego.

TEATR W FILHARMONII

Dziś o 21.30 „Burza" Szekspira, która cieszy się dużym i zasłużonym powodzeniem.

RADIO

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

5.35 Muzyka (płyty).
7.45 Gimnastyka.
11.00 „Ogórek dyni wstydu nie czyni" — obrazek słuchowiskowy.
11.25 Wolfgang Amadeusz Mozart (płyty).
12.03 Audycja południowa.
14.00 Muzyka przy obiedzie. (płyty)
15.00 Nasz koncert — audycja dla dzieci.
15.30 Muzyka obiadowa.
16.00 Wiadomości gospodarcze.
16.15 Dom i szkoła: „Cienie współpracy" — odczyt.
16.30 Koncert w wyk. tria.
17.00 „W 125 rocznicę bohaterskiej śmierci ks. Józefa Poniatowskiego" — odczyt.
17.15 „Polski królewicz na dworze Medyceuszów" — audycja słowno-muzyczna.
18.00 „Wędrówka po łódzkich miejskich placówkach oświaty pozaszkolnej" — pogadanka.
18.10 „Nie masz to jak mazur!..." (płyty).
18.30 Nasz język — audycja.
18.40 „Gospodarczy czy społeczny punkt widzenia" — dyskusja.
19.00 Pociąg w nieznane — koncert rozrywkowy.
20.35 Dziennik wieczorny.
21.00 Koncert szopenowski w wyk. Szpinalskiego.
21.30 Wieczór autorski Stanisława Wasylewskiego.
22.00 „Dzieci — żywe kwiaty" — pogadanka.
22.10 Artur Wenske (wiolonczela) i Artur Wentland (fortepian).
22.45 „Rozmowa z głębią puszczy" — Kamińskiego — audycja literacka

AUDYCJE ZAGRANICZNE

LONDYN (261) i DROITWICH (1500)
21.15 Utwory Brahmsa (Uwertura akademicka, Koncert fortepianowy B-dur i Symfonia C-moll).

BRUKSELA (322)
21.00 „Cztery pory roku" — oratorium Haydna.

STRASSBURG (349)
21.30 Utwory Mozarta (Uwertura „We sele Figara", Symfonia Es-dur, Koncert na flet, Symfonia Jowiszowa)

KOENIGSWUSTERHAUSEN (1571)
19.45 Uroczyste preludium R. Straussa Symfonia IX z chórami Beethovena.

BUKARESZT (365)
20.15 Koncert Es-dur i Chaconne Bacha.
21.20 Sonata skrzypcowa A-dur — Francka i Poemat na skrzypce z orkiestrą Chaussona.

SZTOKHOLM (426)
21.00 Koncert fortepianowy C-moll Rachmaninowa.

SOTTENS (443)
21.00 Suita „Ognisty ptak" Strawińskiego, Nokturn Borodina i Szeherezada Korsakowa.

RZYM (420)
21.00 „Bambu" — operetka Carabelli.

GŁOS SPORTOWY Łódź, dnia 19 października 1938 r.

Węgierski związek piłki nożnej
działa na terenie szkoły

Piłkarski związek węgierski uzyskał zgodę ministerium oświaty na organizowanie szkolnych klubów piłkarskich (szkoły średnie). Kluby szkolne zorganizowane będą przez samą młodzież pod kierunkiem nauczycieli wychowania fizycznego. Mecze piłkarskie młodzieży sędziowane mają być przez sędziów, wyłonionych również z pośród samej młodzieży.

Najwyższy czas, aby i u nas szkolna piłka nożna znalazła się pod fachową opieką PZPN.

Nie może walczyć,
bo... żeni się

Sobkowiak zawiadomił władze bokserskie, że nie będzie mógł walczyć przeciwko Niemcom 13 listopada we Wrocławiu, ponieważ w dniu 12 listopada odbędzie się jego ślub w Warszawie.

Trudno, małżeństwo usprawiedliwia zawodnika w zupełności, ale czy ślubu nie może on przełożyć o kilka dni.

Punktowane wycieczki narciarskie

„Odznaka górska" PZN. opiera się, jak wiadomo, na liście t. zw. wycieczek punktowych, które stanowią podstawę do ubiegania się o to wyróżnienie za działalność turystyczną w narciarstwie.

Lista tych wycieczek poddawana jest co roku rewizji, ulega też zmianie punktacja i wprowadzone są nowe trasy wycieczkowe.

Obecnie dobiegają końca prace nad ustaleniem listy wycieczek punktowanych na sezon nadchodzący. Lista ta obejmuje m. in. cały szereg nowych tras w terenach narciarskich Śląska Zaolzańskiego, który posiada wiele walorów turystycznych i terenów narciarskich w rejonie Jabłonkowskim.

Nowe trasy zjazdowe
w sąsiedztwie Kasprowego

W nadchodzącym sezonie zimowym oddane będą do użytku narciarzy nowe trasy zjazdowe w sąsiedztwie Kasprowego Wierchu.

Prócz przebudowanej w bież. sezonie letnim popularnej trasy zjazdowej „Nartostrady" oraz nowych szlaków po stronie Doliny Goryczkowej — wykończono ostatnio inne drogi narciarskie, w których na uwagę zasługuje trasa z Karczmiska nad Halą Gąsienicową w kierunku na Dolinę Olszyską do Jaszczurówki.

Ostatnie przygotowania
do niedzielnego meczu Polska--Norwegia w Warszawie

Wczorajsze posiedzenie zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej poświęcone było przygotowaniom do dwuch najbliższych spotkań międzypaństwowych: **23 b. m. z Norwegią w Warszawie i 13 listopada z Irlandią w Dublinie.**

MECZ PRZEŁOŻONY NA GODZ. 14-TĄ.

Mecz niedzielny przełożony został z godz. 12-ej na godz. 14, a to z wielu powodów. Norwegowie przybywają dopiero w sobotę wieczór i każda godzina dłuższego odpoczynku ma dla nich kolosalne znaczenie. Następnie przybywa szereg pociągów popularnych na mecz i trzeba dać ludziom również możność rozejrzenia się po stolicy.

Jako przedmecz odbędzie się o godz. 12-ej spotkanie dwu drużyn szkolnych. Finał juniorów o mistrzostwo Polski został przełożony na termin późniejszy ze względu na niezałatwienie protestu meczu Union (Lublin) — Pogoń (Równe).

ŁODZIANIE SĘDZIAMI NA LINIACH.

Mecz Polska — Norwegia prowadzić będzie **arbiter węgierski Herzka,** który już nieraz sędziował mecze reprezentacji Polski, a norwegom jest znany z turnieju olimpijskiego.

Gdyby p. Herzce nie pozwoliły na przyjazd względy polityczne i mobilizacja węgierska, wówczas przyjedzie belg **John Langenus,** jeden z najlepszych arbitrów w świecie. Langenus przed niedawnym czasem, na meczu Węgry — Niemcy obchodził nielada uroczystość — rekord. Był to jego jubileuszowy 75-ty międzypaństwowy mecz, jaki prowadził. Mecz warszawski byłby jego 80-ym!

Jako sędziów na linię wyznaczył WSS. PZPN. łodzian pp.: **Zygmunta Langego i Kazimierza Wadęszkiewicza.**

LICZNE KIEROWNICTWO DRUŻYNY NORWESKIEJ.

Z drużyną norweską przyjedzie do Warszawy **bardzo liczne kierownictwo i aż sześciu dziennikarzy,** a to dlatego, że spotkanie w Warszawie jest ostatnim przeglądem sił norweskich piłkarzy przed wyprawą do Anglii na mecz w Newcastle: Anglia — Norwegia 9 listopada, kierownicy więc i dziennikarze chcą mieć materiał obserwacyjny przed ustaleniem składu na ten najważniejszy dla nich mecz.

Norwegowie przyjadą do Warszawy w sobotę wieczorem po przenocowaniu w Berlinie.

Skład reprezentacji Norwegii

Skład norweskiej reprezentacji piłkarskiej Norwegii jest następujący:

Henry Johansen, Rolh Johansen, Holmsen, Henriksen, Eriksen, Holmberg, Frantzen, Kvammen, Brynhildsen, Isaksen, Saetrang.

Jest to skład, w jakim norwegowie rozegrali w r. b. wszystkie spotkania, a przede wszystkim ostatni mecz ze Szwecją, w którym dzięki zwycięstwu 3:2 norwegowie zdobyli puchar Północy. Jedynie na lewym skrzydle debiutuje Saetrang zamiast Brustadta, wystawionego do reprezentacji Europy na mecz z Anglią w dn. 26 b. m.

Nowy nabytek Zjednoczonych

Drużyna piłkarska Zjednoczone, która wysunęła się w obecnych rozgrywkach piłkarskich o mistrzostwo klasy A na pierwsze miejsce w tabeli, została znów znacznie zasilona. Do Zjednoczonych podpisał już zgłoszenie jeden z czołowych piłkarzy toruńskiego Gryfu, b. piłkarz łódzkiego Widzewa, Frontczak.

Frontczak grał w tym roku na środku pomocy w reprezentacji Pomorza na meczu z Łodzią i był jednym z najlepszych piłkarzy na boisku.

ŁKS rozegra
jeszcze mecz z Wisłą

Drużynie piłkarskiej ŁKS. pozostał jeszcze do rozegrania w rozgrywkach ligowych mecz z Wisłą w Krakowie. Mecz ten odbędzie się w przyszłą niedzielę, 30 października. Prócz meczu Wisła — ŁKS., odbędą się tego samego dnia w kraju następujące mecze ligowe: Warszawianka — AKS. w Warszawie, Warta — Cracovia w Poznaniu, Pogoń — Śmigły we Lwowie, Ruch — Polonia w Wielkich Hajdukach.

Polonia karwińska w Łodzi
30 b.m. witać będziemy najsilniejszą drużynę Śląska Zaolzańskiego

K. P. Zjednoczone było pierwszym klubem polskim, który zaprosił drużynę piłkarską Polonię z Karwiny do Łodzi. Zaproszenie telegraficzne zostało wysłane w Łodzi natychmiast po wkroczeniu pierwszych wojsk polskich do Zaolzia i obecnie Polonia karwińska, najsilniejszy i najbardziej zasłużony klub polski na Śląsku Zaolzańskim, pierwszą swą wizytę złoży w Łodzi, pomimo, że otrzymała wiele zaproszeń z całego kraju.

Wraz z drużyną piłkarską przyjedzie do Łodzi drużyna hazenistek Polonii.

W dniu wczorajszym nadeszło z Karwiny potwierdzenie meczu na 30 października.

Zjednoczone przygotowuje dla miłych gości b. serdeczne przyjęcie. W dniu przyjazdu, t. j. w sobotę, 29 b. m. nastąpi zwiedzenie zakładów przemysłowych firmy „Scheibler i Grohman", zwiedzanie miasta, złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza, zaś w godzinach wieczorowych odbędzie się w lokalu klubu K. P. Zjednoczone wieczornica z licznym udziałem zawodników. W niedzielę, 30 b. m. z rana goście udadzą się na nabożeństwo, po czym na nowym stadionie klubu po manifestacyjnym powitaniu ich przez sport łódzki, o godzinie 1-ej po poł. odbędzie się mecz hazeny Polonia (Karwina) — K. P. Zjednoczone, a następnie o godz. 1.30 po poł. rozpocznie się mecz piłkarski drużyn piłkarskich tych klubów. Po meczu odbędzie się bankiet.

Prof. HALPERN

Zapisy na lekcje **muzyki**

AL. KOŚCIUSZKI 53 4—5

F. C. Fredrikstad
mistrzem Norwegii

W obecności 10 tys. widzów rozegrany został w Oslo 16 b. m. finałowy mecz piłkarski o mistrzostwo Norwegii.

Tytuł zdobyła drużyna F. C. Fredrikstad, bijąc F. C. Mjoendalen 3:2.

Nadmieniamy, że w mistrzowskiej drużynie Norwegii gra słynny piłkarz (lewoskrzydłowy) Brustad.

Konferencja przedstawicieli RTT

W dniu onegdajszym odbyła się w Łodzi konferencja przedstawicieli robotniczego towarzystwa turystycznego (RTT) z Warszawy, Śląska, Radomia, Lwowa i Łodzi.

Na konferencji został omówiony program pracy na miesiące zimowe, a specjalny nacisk został położony na obozy zimowe. Postanowiono zorganizować obozy zimowe w Rajałowej, Zakopanem i Jabłonkowie (na Śląsku Zaolzańskim). Poza tym uchwalono odbyć w dniu 2 lutego kongres w Trzyńcu i z tej okazji zorganizować w dniach 2 — 5 lutego p. r. zjazd turystyczny do Trzyńca z całej Polski.

Bilety na mecz Polska-Norwegia

Sprzedaje: Wagons-Lits | Cook, Piotrkowska 68

Samochodem na Zaolzie
Wycieczka Polskiego Touring-Klubu

W ubiegłą sobotę wyruszyła na Śląsk Zaolzański wycieczka Polskiego Touring - Klubu. Wycieczka miała charakter krajoznawczy i połączona była z wręczeniem delegatowi wojewody śląskiego dla Zaolzia **zł. 3 tysiące, zebranych wśród członków Oddziału Łódzkiego Polskiego Touring - Klubu na rzecz pomocy biednej ludności, która powróciła do Macierzy.**

Z Łodzi wyjeżdżamy przed południem w towarzystwie 30 wozów. Pogoda słoneczna, wspaniała. Mkniemy na Częstochowę, Katowice do Cieszyna. **Drogi począwszy od Łodzi aż do samej granicy nowej Czechosłowacji przedstawiają się wyśmienicie.** Wszędzie asfalt, kostka, względnie droga bita, bez zarzutu. Na niewielkim rynku w Cieszynie strasznie tłoczno. **Jest około stu samochodów.** Okazuje się, że w wycieczce biorą udział członkowie Touring - Klubu z Warszawy, Krakowa, Poznania, Katowic, **Łódź jednak jest najliczniej reprezentowana.** Widać, że motoryzacja w Polsce zrobiła duży krok naprzód, a co najważniejsze reprezentują ją nowe silne wozy.

Na rynku w Cieszynie krótka odprawa, za chwilę **przez historyczny most na Olzie przejeżdża wóz komandorski z ministrem ŚWITALSKIM** oraz reprezentantami P. T. K. w Łodzi, **płk. BUCZYŃSKIM i dyr. Tadeuszem ROSENBLATEM** na czele, dla zbadania możliwości przejazdu. Trudności żadnych nie ma, więc po kilku minutach **długi wąż samochodów przekracza byłą granicę polsko - czeską.** Serce nam bije mocno ze wzruszenia w chwili, gdy mijamy budki dawnej straży granicznej.

Stajemy na rynku po drugiej stronie Olzy. Wszędzie powiewają chorągwie o barwach polskich. Z miasta prawie zupełnie zniknęły wszelkie ślady obcości. I pomyśleć, że metamorfoza ta nastąpiła w ciągu jednego tygodnia. Jedziemy do Cierlicka, aby **złożyć hołd ś. p. bohaterom przestworzy, którzy imię Polski rozsławili na całym świecie: por.. Żwirce i inż. Wigurze.** Zdala już widać mauzoleum, wzniesione obu bohaterom przez ludność polską na dawnym Śląsku Cieszyńskim. Sterczą też **kikuty sosen ściętych aparatem w czasie tragicznej katastrofy.** W mauzoleum zarządy klubów składają wieniec — tuż obok wieńca Wodza Naczelnego Marszałka Śmigłego- Rydza.

Stoimy przed mauzoleum poważni, skupieni. I nagle **ktoś intonuje hymn narodowy.** Śpiewamy go wszyscy. Najpierw cicho, później coraz głośniej; coraz potężniej, a echo niesie go hen, daleko....

Wracamy do maszyn, aby udać się na dalsze zwiedzanie ziemi cieszyńskiej. Mijamy wspaniałe, uprzemysłowione miasteczka, zwiedzamy Darków, Frysztat, Orłowo, Bogumin...

Oglądamy wielki węzeł kolejowy, a w rynku natrafiamy na zwalony pomnik Masaryka, — Wszędzie widać jeszcze **duże ilszaje napisów czeskich, wyzierających z poza farby, która je pokryła.** W Karwinie natrafiamy na defiladę naszego wojska i górników, entuzjastycznie witanych przez ludność. Zatrzymujemy się na nowej granicy polsko - czeskiej. Widać stąd stojącego opodal strażnika czeskiego. Ruch na granicy jest dość duży i „kopiści" nasi oraz urzędnicy dewizowi są bez przerwy czynni i stale otoczeni tłumem ciekawych turystów.

Wracamy do Cieszyna, gdzie delegacja wręcza delegatowi wojewody śląskiego na Zaolziu inż. Kwiatkowskiemu **czek na trzy tysiące złotych.**

Pędzące samochody z napisem „P. T. K. za Olzę" wszędzie serdecznie były witane przez ludność. (Z)

Sześćdziesiąt miliardów franków
kosztowała Europę ostatnia mobilizacja

Na łamach „Głosu Porannego" omówiliśmy już pokrótce **koszty mobilizacji** w okresie napięć politycznych. Obecnie można dzięki publikacjom banków emisyjnych utalić dokładnie koszty mobilizacji w Europie na sumę **około 60 miliardów franków francuskich.**

Naturalnie, można cyfrę tę wziąć pod uwagę jedynie tylko jako charakterystyczny wskaźnik. Bo wypłacono z kas kwoty, które później będą znowu z powrotem wpływały, jak **wkłady w kasach oszczędności.** Ponadto istnieją wydatki wojskowe, których zapłata nastąpi w późniejszym terminie, jak np. **rekwizycje.**

Z tymi zastrzeżeniami można sobie wyrobić pojęcie o udziale każdego państwa w wydatkach na mobilizację.

FRANCJA

Ostatnie sprawozdanie ministra finansów pozwala ocenić ogólną sumę wypłat nadzwyczajnych, dokonanych w ciągu września, na **osiem miliardów franków.**

BELGIA I HOLANDIA

W Belgii mobilizacja, trwająca tylko kilka dni, kosztowała **220 milionów franków,** coprawda na te wydatki minister skarbu wypuścił wielką pożyczkę na obronę narodową w kwocie miliarda franków.

Nawet Holandia, kraj najbardziej pokojowy, musiała wydać **dwa miliardy,** aby pokryć natychmiastowe koszty wstępnej mobilizacji.

ANGLIA

Wszystkie te cyfry są bardzo skromne w porównaniu z wydatkami angielskimi. Aczkolwiek cyfry brytyjskie jeszcze nie są dokładnie znane, „The Economist" mówi już o wydatku **pięciu miliardów franków.** Mobilizacja floty kosztowała **12 milionów funtów;** 15 milionów funtów wydano na środki obrony powietrznej; **5 milionów funtów wyznaczono na zakup masek gazowych dla ludzkości cywilnej.**

CZECHOSŁOWACJA

Obliczenia dla Czechosłowacji są naturalnie najtrudniejsze. — W każdym razie, sprawdzając bilanse tygodniowe Banku Narodowego Czechosłowackiego, można stwierdzić zużycie **371 milionów koron w złocie,** czyli że w ciągu dziesięciu dni **Czechosłowacja wydała przeszło miliard na obronę narodową.**

PAŃSTWA TOTALNE

Aczkolwiek państwa totalne, jak Niemcy i Włochy, są bardzo dyskretne w zakresie swoich wydatków, można jednak wyrobić sobie pojęcie o wydatkach niemieckich. W Berlinie, podobnie jak w Pradze, bilanse banku centralnego dają pewne wyjaśnienia.

Od końca maja, kiedy po deklaracji kanclerza Hitlera rozpoczęły się przygotowania wojskowe Rzeszy, obieg banknotów zwiększył się o 1.800 milionów marek, t. j. według parytetu **27 miliardów franków fr.,** których przeważna część wypuszczoną została przez Bank Rzeszy w ciągu ostatnich dni przed układem monachijskim, mianowicie 1.277 milionów marek (19 miliardów franków) w tygodniu od 23 do 30 września. —

INNE KRAJE

Analizą objąć można inne kraje europejskie.

Maszyna drukarska funkcjonowała w całej Europie w rytmie przyśpieszonym. Jeżeli rozważyć, że obieg banknotów wzrósł o 53 miliardy franków w sześciu wielkich państwach: Francji, Anglii, Niemczech, Belgii, Włoszech i Holandii, można bez przesady ocenić wzrost obiegu w całej Europie na 60 miliardów franków.

Jest to zapewne poważna cyfra na tak krótki okres, ale dodać do niej należy inne jeszcze kwoty. —

WYDATKI PRYWATNE

Nie wolno bowiem zapominać o wydatkach, obciążających poszczególnych obywateli: **brak zarobków przedsiębiorstw, niewykonanie umów, spowodowane mobilizacją, wydatki każdej rodziny.**

Mobilizacja ta kosztowała każdego, zwłaszcza we Francji, Anglii i Czechosłowacji. Poważne koszty ponosili **ojcowie rodzin, wysyłający swoje rodziny do miejsc spokojnych** już w pierwszym okresie naprężenia, nie mówiąc o **uchodźcach politycznych** oraz ewakuowanych z terenów zagrożonych bezpośrednio operacjami wojennymi. Również i sami zmobilizowani byli narażeni na znaczne koszty tak, że w rezultacie można powiedzieć, że niemal **każdy przyczynił się do tego nieproduktywnego wydatku.** —

R. L.

Ruś Podkarpacka

Ruś Podkarpacka zajmuje obszar ok. 12.650 km. kw., zamieszkuje ją niecałe 600 tysięcy mieszkańców. Kraj ten częściowo leży w terenie górzystym — w Karpatach, pokrytych lesistymi zboczami, a częściowo opada ku żyznym nizinom węgierskim, obejmując górne dopływy Dunaju jak Cisę, Ung i Latorca.

Skład narodowościowy Rusi Podkarpackiej przedstawia się jak następuje: 62 proc. ludności stanowią rusini, 18 proc. węgrzy, 3 proc. słowacy, niemcy i polacy po 2 proc. Oprócz tego na Rusi Podkarpackiej 13 proc. całej ludności stanowią żydzi. Przy całej różnolitości narodowościowej Ruś Podkarpacka jest jednak dość jednolita pod względem wyznaniowym: 65 proc. ludności należy do kościoła grecko-katolickiego względnie rzymsko - katolickiego.

Ruś Podkarpacka od czasu powstania ruchu unickiego była najbardziej na wschód wysuniętą placówką katolicką; jedynie 9 proc. ludności wyznaje zasady kościoła wschodnio-greckiego.

Gospodarstwo rolne na Rusi Podkarpackiej jest bardzo prymitywne; liczba analfabetów wynosi tam ponad 60 proc. W części kraju, leżącej na południe od gór, zamieszkałej przez węgrów uprawiana jest pszenica, kukurydza i burak cukrowy; w górach przeważa gospodarstwo leśne i hodowla bydła, ponieważ przeszło 50 proc. powierzchni tej części Rusi Podkarpackiej zajmują olbrzymie lasy. Na południowych stokach górskich prowadzona jest uprawa wina, na północy przemysł leśny (tartaki). Po całym kraju porozrzucane są gorzelnie, browary i młyny. W okolicach Akna - Szlatina istnieją niewielkie kopalnie soli kamiennej.

Ruś Podkarpacka jest ważnym terenem komunikacyjnym. Z pięciu linii kolejowych, łączących Polskę z Węgrami, cztery przechodzą przez Ruś Podkarpacką na trasach: Łupków — Legina — Michaliny — Sianki. Użok — Cop, Ławoczne — Skotarsky Batovo i Jasina — Valea — Visauluzi. Prócz tego przez Ruś Podkarpacką przebiega linia kolejowa, łącząca Rumunię z Pragą czeską. Krzyżują się więc tutaj połączenia kolejowe pomiędzy Polską i Węgrami z jednej, a Rumunią i Rzeszą Niemiecką z drugiej strony. Najważniejszą węzłową stacją jest Satoraljeujhely, która przed kilkoma dniami została przyłączona do Węgier.

Obieg pieniężny w Polsce

Ogólny obieg pieniężny w Polsce na dzień 30 września r. b. osiągnął 2.008.7 miln. złotych wobec 1.494.5 miln. zł. na dzień 30 września 1937 r., zwiększył się więc o 514.2 miln. zł. Przy tym obieg biletów bankowych wzrósł z 1.044.8 miln. zł. do 1.547.5 miln. zł., o więc o 502.7 miln. zł. a obieg biloun z 449.7 do 461.2 miln. zł. czyli o 11.5 miln. zł. Obieg biloun srebrnego wzrósł z 363.7 miln. zł. do 372.4 miln. a innego z 86 miln. do 88.8 miln. zł.

W pierwszej dekadzie października bież. roku obieg biletów bankowych zmniejszył się o 86.8 miln. zł. do kwoty 1.460.6 miln. zł., a to wskutek spłaty kredytów lombardowych, zaciągniętych przez instytucje oszczędnościowe i bankowe w Banku Polskim w ostatniej dekadzie września.

Najbliższe dekady przyniosą niewątpliwie dalszy znaczny spadek obiegu pieniężnego, ponieważ spłata zaciągniętych kredytów wskutek dużego napływu wkładów do instytucji pieniężnych odbywa się w szybkim tempie

Plajty jedwabników w Łodzi
Straty wyniosą ponad milion złotych

Konsekwencje gospodarcze wypadków politycznych specjalnie na odcinku włókiennictwa silnie odczuł dział towarów jedwabniczych, czego najlepszym dowodem są poważne trudności szeregu firm tej branży. Dotyczy to przede wszystkim nakładowych wypłacalnościami wyniosą ponad milion złotych.

Wywołało to duże wrażenie na rynku łódzkim. Z jednej strony cały średni przemysł, znajdujący się w analogicznej sytuacji, celem uniknięcia tego rodzaju skutków, bardzo **poważnie ogranicza operacje,** z drugiej strony może to wywołać **dalsze zakłócenie na rynku.**

Straty bowiem w przeważającej mierze przypadają na włókiennictwo zarobkowe (przędzalnie, tkalnie, farbiarnie i apretury), którego sytuacja finansowa jest od dłuższego czasu niepomyślna.. Straty, poniesione ostatnio odbić się mogą katastrofalnie na dalszej sytuacji fabryk zarobkowych, które zatrudniają stosunkowo **poważną ilość robotników.**

Nieco mocniej
na rynku papierów

Na rynku walorów tendencja dla papierów wartościowych była naogół utrzymana, z odcieniem nieco mocniejszym. Kursy papierów doznały przeważnie lekkiej zwyżki przy tendencji spokojnej.

4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna obniżyła się o 10 pkt.: za grubsze odcinki płacono 65,50, żądano 66, za drobne 65.40 kupno, 65.90 sprzedaż.

3 proc. pożyczka inwestycyjna miała tendencję mocniejszą. I em. podniosła się o 50 pkt. do 83.75 w płaceniu, 84.25 w żądaniu, II em. poprawiła się o 40 pkt. i obracano nią po 84.65 kupno, 85.15 sprzedaż. Seriami I em. nie obracano, za II płacono 94.50 i 95.

5 proc. pożyczką konwersyjną nadal obracano po 68.50 w płaceniu, 69 w żądaniu.

5 proc. pożyczka kolejowa obniżyła się o 10 pkt. Obracano nią po 66.65 w kupnie, 67.15 w sprzedaży.

4 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) zwyżkowała o 50 pkt. Papierem tym obracano po 42.75 w płaceniu, 43.25 w żądaniu.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna nie wykazała zmian. W dalszym ciągu płacono za nią 67.25, żądano 67,75.

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie ser. V również nie zanotowały zmian. Obracano nimi po 63 50 kupno, 64 sprzedaż.

5 proc. listy zastawne m. Warszawy miały tendencję zwyżkową. Listy z 1933 roku poprawiły się o 15 pkt. osiągając kurs 73.90 w płaceniu, 74.40 w żądaniu, natomiast listy stare podniosły się o 25 pkt. i obracano nimi po 78.25 kupno, 78,75 sprzedaż.

Na rynku akcjowym tendencja naogół mocniejsza. Jedynie akcje Banku Polskiego nie wykazały zmian i nadal obracano nimi po 125.50 kupno, 126,50 sprzedaż

WYCIECZKA do ITALII

Budapeszt—Wenecja—Rzym—Neapol
(Capri)—Sycylia — 1/11 i 15/11

Wyjazdy indywidualne do wszystkich krajów

P. B. P.
»ARGOS«
Łódź, Piotrkowska 60, telefon 104-00

Maszyny pończosznicze
produkcji amerykańskiej

Polski przemysł pończoszniczy, najmłodsza gałęź włókiennictwa, należy do najbardziej zmodernizowanych, co przyczynia się do postawienia produkcji na bardzo wysokim poziomie.

Maszyny pończosznicze produkowano w wielu krajach: w Niemczech, Francji, Anglii i Stanach Zjednoczonych — przemysł łódzki sprowadzał dotychczas wyłącznie z Niemiec., Stany Zjednoczone nie interesowały się eksportem do Europy.

Ostatnio dopiero stanowisko amerykańskiego przemysłu uległo zmianie. Przemysłowcy amerykańscy, po konferencjach z europejskimi kołami przedstawicielskimi uskutecznili kilka transakcji z przemysłem łódzkim.

Jak nas informują sfery przemysłu pończoszniczego konstrukcja maszyn amerykańskich jest znacznie lepsza od niemieckich. Łatwość obsługi i pierwszorzędny surowiec przyczynia się nietylko do estetycznego wyglądu pończoch damskich, lecz zwiększa znacznie wydajność produkcyjną w stosunku do maszyn niemieckich.

Ceny maszyn amerykańskich są wprawdzie nieco wyższe od niemieckich, nie mniej, zdaniem przemysłu, zwiększona wydajność i estetyczna forma produktu w zupełności kompensują tę różnicę

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie tendencja była mocniejsza, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 89.80 Bruksela 90,05, Kopenhaga 113, Helsingfors 11.18, Londyn 25.30, Nowy Jork 5.31,75, Nowy Jork - kabel 5.32, Oslo 127.10, Paryż 14.18, Praga 18.28, Sztokholm 130.30, Zurych 120.90. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie — 5.29, kanadyjskie 5.22, floreny holenderskie 288.80, franki francuskie 14.12, szwajcarskie 120.40, funty angielskie 25.21, palestyńskie 24.50, guldeny gdańskie 99.75, belgi belgijskie 89.80, korony czeskie odcinki do 100 koron 10.40, korony norweskie 126.45, duńskie — 112.45, szwedzkie — 129.65, marki fińskie 11, liry włoskie odcinki do 100 lirów 19.60, marki niemieckie srebrne 89, 1 gram czystego złota — 5.92.44.

AKCJE

Na rynku akcyjnym tendencja była niejednolita, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 126, Modrzejów 21.88 — 22, Haberbusch 54, Węgiel 35.75, Lilpopy 88.50, Norblin 101, Starachowice 43.75 — 44.

PAPIERY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych tendencja była niejednolita, przy obrotach małych. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. 83.74 — 84, II em. — 84.75—84.88, seria 94.75, 4 proc. dolarowa 43, 4 i pół proc. wewnętrzna 65.75, drobne odcinki 65.63, 4 proc. konsolidacyjna 67.50, 5 proc. konwersyjna 68.75, 5 proc. Warszawy stare 78.50, 5 proc. Łodzi z roku 1933 — 73.88 — 74.13, 4 i pół proc. ziemskie 63.75, 5 proc. kolejowa 66.88, 4 proc. L. Z. Warszawy 54, 8 proc. Przemysłu Polskiego, funtowe 91.

W obrotach prywatnych: 3 proc. renta ziemska odcinki po 5.000 złotych 51.75 — 52.25, odcinki po 1.000 złotych — 53, odcinki po 500 zł. — 58.50 odcinki po 100 zł. — 82, Rudzki 12.13

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	trans.	sprzedaż	kupno
Dolarówka	42.65		
Inwest. I em.	83.50		
Inwest. II em.	84.50		
Konsolidac.	67.50		
Wewn.	66.00		
Konwers.	68.75		
Bank Polski		126.00	125.50
5 proc. Łodzi s. X		66.25	65.75

Tendencja niejednolita.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Żyto	15.15 — 15.40
Pszenica	21.00 — 21.50
Pszenica zbier.	20.75 — 21.00
Jęczmień brow.	17.00 — 17.50
Jęczmień przem.	15.00 — 15.50
Owies I gat.	16.75 — 17.25
Owies II gat.	16.25 — 16.75
Mąka pszenna	41.00 — 42.00
	37.50 — 38.50
	36.00 — 37.00
	32.75 — 33.75
	25.75 — 26.75
	23.75 — 24.75
Mąka psz. razowa	27.25 — 28.25
Mąka psz. pastewna	13.50 — 15.50
Mąka żytnia	27.00 — 28.00
	25.25 — 26.25
Mąka żyt. raz.	20.00 — 21.00
Otręby pszenne gr.	9.50 — 9.75
Otręby psz. średnie	9.25 — 9.50
Otręby żytnie	8.50 — 8.75
Kasza gryczana	35.00 — 36.00
Groch polny	26.50 — 28.50
Groch Victoria	29.50 — 31.00
Rzepak ozimy	42.50 — 43.50
Mak niebieski	64.00 — 68.00

Tendencja spokojna.
Ogólny obrót 1480 tonn.

NOTOWANIA BAWEŁNY

LIVERPOOL.
Otwarcie z dnia 18.X
Grudzień —.—, styczeń 4.80, marzec 4.79, maj 4.77, lipiec 4.74.

BREMA.
Otwarcie z dnia 18.X
Grudzień 9.60, styczeń 9.65, marzec 9.71, maj 9.72, lipiec 9.77.

Kontyngenty do Włoch 1939 r.

Warsz. koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Rozmowy gospodarcze między Polską a Włochami rozpoczną się w przyszłym tygodniu. Ustalą one listy kontyngentowe na rok 1939.

PRZESYŁKI na ŚLĄSK ZAOLZAŃSKI

do Cieszyna, Frysztatu, Orłowa, Karwiny, Bogumina, Jabłonkowa i Trzyńca wysyła codziennie samochodami BIURO PRZEWOZOWE „AUTOSPED" Łódź, Piotrkowska 85 tel. 237-02

KOMUNIKAT

Stow. „Kultur-Liga" urządza DZIŚ, w środę, dn. 19 bm. o g. 9.15 wiecz. w FILHARMONII

Wielkie Ulgowe Przedstawienie arcydzieła W. Szekspira p. t.

BURZA

Reżyseria: **Leon SCHILLER**

oraz w piątek, 21-go 8.30 wiecz. w Teatrze Polskim **CYRANO de BERGERAC**

Bilety po **cenach najniższych** już do nabycia w Stow. Kultur-Liga, Zachodnia 68, tel. 191-15

Ostatnie dni Reklamowe

Do akt. Nr. Km. 2073 | 38/II

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 2-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Przejazd 40 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 25 października 1938 r. o g. 12 w Łodzi przy ul. Głównej 17 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: **pantofli męskich, pantofli damskich, półbucików męskich, 2 pary lakierowanych pantofli damskich, 2 pary lakier. z zamszem, skóry chromowej brązowej, skóry chromowej czerwonej i skóry na podeszwy** oszacowanych na łączną sumę zł. 786.— które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 6.10. 1938 r.

Komornik: (—) **Aniserewicz**

Sprawa R. Apelbauma przeciwko W. Cichemu.

Do akt Nr. Km VII 1207.38

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. VII Włodzimierz Gamburcew, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Magistrackiej nr. 8 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 7 listopada 1938 r. o godz. 12-ej w Łodzi, przy ul. Piłsudskiego 12, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: szafa, lustro, 2 nocne stoliki, żyrandol, 5 tuzinów pończoch, 18 tuzinów skarpetek, 20 tuzinów skarpetek męskich, 5 tuzinów pończoch damskich, kredens kuchenny, 2 tuziny pończoch damskich, oszacowanych na łączną sumę zł. 899, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 11 października 1938 r.

Komornik: (—) W. GAMBURCEW

Prywatna **PRZYCHODNIA WENEROLOGICZNA**

chor. skórne i weneryczne

Od 8-ej rano do 9 wieczór, w niedz. 9—1 po poł.

Panie przyjmuje kobieta lekarz

PIOTRKOWSKA 161

PORADA 3 ZŁ.

KINO Mimoza

ULICA KILIŃSKIEGO Nr. 178.

Dojazd tramw. Nr.Nr. 0, 4, 10, 16, 17.

Od wtorku 18 do poniedziałku 24 paźdz. r. b. największy przebój sezonu

KSIĄŻĘ ŻEBRAK

W rolach głównych: **Errol Flynn, Claude Rains, Marich Twins, Billy Robby**

Następny program: **KURIER CARSKI**

Pocz. o g. 4, w soboty o g. 3 pp., w nie dziele i święta o 12 w poł., ostatni o 9 w.

Do akt Nr. Km. 2106/38

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 9-go, Ignacy Jakowicki zamieszkały w Łodzi, przy ul. Magistrackiej 16 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza że w dniu 26 października 1938 r. o g. 13 w Łodzi, przy ul. Limanowskiego 115 odbędzie się publiczna licytacja rumości a mianowicie: kredens jasny dębowy, ozdobiony lusterkami, kanapa, stół dębowy, kilim koloru brązowego, szafa ubraniowa, toaleta, pianino firmy „Ed. Seiler", salonik czeczotowy, składający się ze stolika okrągłego, kanapki, 2 foteli, 5 krzeseł, oraz kredens kuchenny oszacowanych na łączną sumę zł. 555.— które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 14.10. 1938 r.

Komornik: (—) IGNACY JAKOWICKI

Sprawa E. Wysockiej przeciwko M. i F. małż. Tomaszewskim.

DOKTÓR

KLINGER

SPECJ. CHOR. WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (włosów)

przeprowadził się na **ul. Przejazd 17**

GODZINY PRZYJĘĆ: od 9—11 i od 6—8. — Tel. 132-28.

SANATORIUM

„TEOFILÓW" (pod Łodzią)

czynne cały rok

dla nerwowo i psychicznie chorych. REKONWALESCENTÓW I NIEDOROZWINIĘTYCH DZIECI

D-ra A. SZMIRGELDA

Łódź, Śródmiejska 27, tel. 151-89

Doktór Medycyny

Gustaw Kohn

specjalista

chorób kobiecych i akuszerii

POWRÓCIŁ

Piłsudskiego 51, tel. 170-03

Przyjmuje 8—10 i 4—8 w.

Poszukiwany LOKAL

od zaraz lub 1 stycznia na SKŁADY I BIURO z 12 lub więcej okien w okolicy Piotrkowskiej od Zawadzkiej do Moniuszki. — Oferty sub. „A" do Biura Ogłoszeń Fuksa, Piotrkowska 87.

DR. MED.

JÓZEF LUBICZ

choroby chirurgiczne i ortopedia

powrócił

Moniuszki 2, tel. 183-17

przyjmuje 4—7.

DR. MED.

Jerzy Sufczyński

CHIRURG I UROLOG

NARUTOWICZA 49

Telef. 25-992.

Przyjmuje od 5—7 po poł.

LEKARZ - DENTYSTA

L. Winnykamień

powrócił

Plac Kościelny 4, tel. 179-24

Przyjmuje od 10—2 i 4—8.

LEKARZ - DENTYSTA

Z. Gordin

ul. 11-go Listopada 18

telef. 264-71.

POWRÓCIŁA

Dr. Ludwik Falk

powrócił

Choroby skórne i weneryczne

Nawrot 7, tel. 128-07

10—12 i 5—7

Dr. med.

Klara Margolis

gabinet fizykalnego leczenia

Dr. med.

Ignacy Margolis

okulista

przeprowadzili się na ul. Al. Kościuszki 52. I p. tel. 165-17

Ogłoszenia drobne

KOREPETYTORKA udziela lekcji. Specjalna metoda stosowana dla dzieci niechętnych i zaniedbanych w nauce (hebrajski). Tel. 151-99; prosić p. Rutę.

DOKTÓR filologii wyucza angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Skromne wymagania. Zgłoszenia: „Doktór" Komitet Uchodźców, Cegielniana 19, tel. 117-18. 386—2

ANGIELSKI (tłumaczenia, korespondencja), hebrajski, judaistyka, korepetycje. Tel. 165-55. 11 Listopada 24, m. 3, od 8.30—9,30 r., 1.30—2.45 Ceny przystępne.

TEL. 111 29

FERRO-ELEKTRICUM

UL. PAWEŁ ZAUDER ŁÓDŹ

PIOTRKOWSKA 123 w PODW.

NIEMKA udziela niemieckiego, angielskiego, francuskiego, stenografii niemiecko - polskiej pojedyńczo, grupowo — 5 zł. miesięcznie. Plac Wolności 9, m. 30, od 2—5 i 8—10. 406—2

POTRZEBNA wykwalifikowana wychowawczyni do Domu Sierot, Legionów 10.

OBIADY prywatne, pierwszorzędne, na żądanie djetetyczne. Piotrkowska 55-8, front. telefon 112-14.

DR. MED.

P. Kamieniecki

CHOROBY WEWNĘTRZNE

Andrzeja 4, tel. 228-65

godz. przyj. od 5 — 7.

Dr. J. Nadel

AKUSZER-GINEKOLOG

przyjmuje od 10—12 i od 4—8 w.

Andrzeja 4, tel. 228-92

Dr. med. HELLER

Spec. chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych

Traugutta 8. Tel. 179-89

Przyjmuje od 8—11 i 4—8 wiecz. w niedziele i święta od 10—1 pp.

LEKARZ - DENTYSTA

Kacenelsonowa

powróciła

Piotrkowska 82, tel. 164-19

4 PLACE

po ¼ morgi, do sprzedania: 2 położone przy ul. Tkackiej 9, 2 przy 3-go Maja. 3 minuty od ul. Zagajnikowej. A. Miller, Skład farb, ul. Przejazd 4.

EKSPEDJENTKA wykwalifikowana potrzebna. Piotrkowska 99, sklep konfekcyjny.

KASJERKA do cukierni „Źródło" poszukiwana. Zgłoszenia: Kilińskiego 97, od 2—4.

3 POKOJE z kuchnią z wszelkimi wygodami w nowym domu, do wynajęcia. Lipowa 23.

POKÓJ komfortowy z telefonem, łazienką, holem, centralnym ogrzewaniem do wynajęcia. Tel. 207-93.

KINO TEATR **METRO** PRZEJAZD 2

Pocz. o g. 4

Dziś poraz ostatni!

SHIRLEY TEMPLE w roli chinki zagubionej w dzielnicy międzynarodowej w Szanghaju

mówi i śpiewa po chińsku w filmie p. t. **PASAŻERKA NA GAPĘ**

Nadprogram: Kolorówka **„Kochane słoniątko"**

Następny program: **„Podwójne wesele"** — w rol. gł.: **William Powell i Myrna Loy**

KINO - TEATR

URANIA

Cegielniana 2

Tel. 107-34.

Ostatnie kilka dni!

Uwaga!!! Celem umożliwienia najszerszym masom społeczeństwa obejrzenia arcydzieła filmu

obniżyliśmy ceny na wszystkie seanse, t. j. od **54 gr.**

„MATECZKA"

Film ten w tym sezonie w żadnym innym kinie wyświetlany nie będzie

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego" ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odnoszenie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—

Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetrowy 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewia" (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.

Redaktor odp. Lucjan Lipiński Za Wydawnictwo: **„Głos Poranny — Jan Urbach i S-ka" Eugeniusz Krouman** **W drukarni własnej Piotrkowska 101.**